

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Ozračje v občinah.

Ministrski predsednik dr. Stojadinovič je v svojem govoru povodom proračunske razprave v senatu izjavil, da ima njegova vlada nalogo in namen, da odstrani vse to, kar je nezdravo in gnilo in kar je ostalo kot posledica vladanja v neposredni preteklosti. To napoved je ljudstvo vzelo z zadovoljstvom na znanje ter željno pričakuje njeno izvršitev. Politika JNS je bila gnila v svojem jedru, ker ni bila zasnovana na moralnih zakonih. Nasilje JNS je smatralo vsako sredstvo kot dovoljeno, zlasti je bila laž vsakdanje sredstvo, ki so se ga posluževali JNSarski kolovodje, da se ohranijo na oblasti ter dosežejo svoje zlobne namene. Lažnive denunciacije so bile na dnevnem redu, denarnih glob in zapornih kazni je kar že nevalovalo. S svojimi nemoralnimi metodami so globoko užalili moralno zavest našega ljudstva, ki je težko trpelo pod knuto zlobnosti, in ki mu še do danes ni bilo dano zadoščenje z odpravo krivic in s kaznijo krivcev.

Ne bomo danes govorili o krivicah, ki so bile storjene posameznikom, poudariti hočemo zločinsko krivico, ki jo je JNS vsemu našemu ljudstvu storila o priliki občinskih volitev leta 1933. G. ministrski predsednik je v navedenem govoru naglasil, da hoče njegova vlada likvidirati režim, ki je izvedel petomajske volitve (letošnje volitve v narodno skupščino) in način, kako jih je izvedel. Vprav tako, ako ne bolj, vsaj kar se Slovenije tiče, je treba likvidirati način, kako so bile izvedene oktobrske volitve občinskih zastopov leta 1933. JNS, ki so v njej bili takrat v bratski slogi združeni bivši pristaši demokratske in kmetijske stranke, je hotela v opravičenje svoje vlade v Sloveniji dokazati, da ima večino ljudstva za seboj. Zato je izdala pred volitvami svojim okrajnim in krajevnim organizacijam geslo: Zmagati na vsak način!

Zmagali so v resnici na najnemoralnejši način. Uganjali so nasilnosti, ki so bile v Sloveniji dotodaj nečuvane. Ako sta se dva ali trije možje iz vrst opozicije na cesti ali v kakšni sobi pogovarjali med seboj o volitvah in o kandidatih, so JNSarski krajevni motogci denuncirali jih in posledek so bile denarne globe, ki so dosežale (na pr. v konjiškem okraju) višino 5000 Din za posameznike. Na dan volitev so zastopnike opozicionalne liste po posameznih voliščih ali vrgli iz volivnega lokala ali pa jim zabranili vsako beleženje oddanih glasov. Seštevanju gla-

sov noben opozicionalni predstavnik ni smel prisostvovati. JNSarski ljudje so potem izvršili širom Slovenije ne samo malenkostno popravo oddanih glasov, marveč ogromno goljufijo in kradnjo glasov. Tako na en gros še nikdar niso v Sloveniji kradli volivne glasove, kakor je to ukazala in izvršila JNS pri občinskih volitvah leta 1933.

Nasledek teh volitev je velika napetost, ki vlada po posameznih občinah

V naši državi.

Senat in narodna skupščina sta na običajnih poletnih počitnicah. Sklicanja je pričakovati v septembru, ko pride v odobrenje skupščine od pravosodnega ministra dr. Auerja s sv. Stolico v Vatikanu sklenjeni konkordat ali pogodba.

Grški ministrski predsednik na Bledu in v Bohinju. Grški ministrski predsednik Tsaldaris se je mudil koncem minulega tedna na Bledu pri kraljici Mariji in v Bohinju pri knezu namestniku Pavlu. Z grškim ministrskim predsednikom se je pripeljal tudi predsednik naše vlade dr. Milan Stojadinovič.

Ali mu ni prav? Narodni poslanec Ivan Mohorič, član JNS in novega Jugoslovanskega neodvisnega nacionalnega poslanskega kluba, je imel pri proračunski razpravi v narodni skupščini govor, ki je v njem rekel o zemljarini: »Bila je znižana že v začetku leta za 20% in bo od januarja prihodnjega leta znižana za 33.3%, tako, da bo efekt (uspeh) teh olajšanj znašal kakih 200 milijonov dinarjev. Kaj bo posledica dejstva, da predvidevamo povečanje državnih izdatkov za 200 milijonov, a istočasno reduciralo državne dohodke za 200 milijonov...?«

Dobro je pogodil. »Kmetijski list« od dne 27. julija je objavil podobo krave in njenega telička. Teliček se je črno pobarval, radi česar ga mati-krava pokara, češ, da ne bo nihče spoznal, da je njen sin. Teliček pa odgovori: »Oprosti, mama, črno sem se dal poštrihati kot politik radi situacije. Stari prijatelji in znanci pa me bodo itak že po glasu spoznali.« Krava je podoba bivše kmetijske stranke, teliček pa pomenja njene pristaše. V njihovih vrstah se ie

v Sloveniji. Ministrski predsednik je izjavil, da hoče njegova vlada likvidirati ono ozračje, ki je polno elektrike in napetosti, s tem, da odpre ventil, da se ta napetost omili. Občinske volitve leta 1933 so ustvarile v Sloveniji ozračje, ki je polno elektrike in napetosti. Treba je odpreti ventil, da se ta napetost omili. Ta ventil so nove občinske volitve v popolni svobodi. Čim prej se ta ventil odpre, tem boljše za ljudstvo, čigar moralno čuvstvo je bilo z oktoberskimi volitvami globoko užaljeno.

vršilo zadnja leta prebarvanje v razne barve, kakor je pač najbolj kazalo »radi situacije«. Poslednji čas so si nekateri izbrali črno barvo, drugi pa se priporočajo za zagrebško, od dr. Mačka potrjeno barvo, tretji ugibajo, ali naj ostanejo zvesti JNSarski boji itd. Mati-krava se temu ne bi smela čuditi, ker je vedno bila jako marogasta ter izpreminjasta, kar se barve tiče. Poznamo pa njo in njenega telička po glasu, ki je v našem ljudstvu v slabih časih.

Javna dela v dravski banovini.

»Službeni list« objavlja program javnih del, ki ga je odobril 2. julija ban dravske banovine.

V proračunskem letu 1935-36 bodo izvajali sledeča javna dela:

Okraj Brežice: dograditev ceste Dobrava—Kapela 100.000 Din, nadaljevanje del na cesti Videm—Zdole 50.000, nadaljevanje del pri cesti Senovo—Veliki Kamen 50.000, vzdrževalna dela na Savi 85.000, melioracija Veliki Obrež 30.000, skupaj 315.000 Din.

Okraj Celje z mestom: nadaljevanje cestne gradnje Trbovlje—Marija Reka 100.000 Din, nadaljevanje gradnje ceste Sv. Jurij pri Celju—Rebre 50.000, nadaljevanje gradnje občinske ceste Vojnik—Šmartno 75.000, rekonstrukcija bano-vinske ceste med Celjem in Grobelnim 60.000, prenovitev praga na Hudinji v Šmarjeti 65.000, regulacija Savinje pod Grižami 200.000, ureditev Dobrnice 90 tisoč, skupaj 640.000 Din.

Okraj Dolnja Lendava: zavarovalna dela na Muri 430.000 Din.

Okraj Gornji grad: preložitve nevarnih ovinkov na banovinskih cestah v Rečici ob Paki, v Dobletni in Pustem polju 100.000 Din, vodovod v Solčavi 50 tisoč, ureditev Lučnice v občini Luče

100.000, ureditev Ljubije in Tirnave v občini Mozirje okolica 40.000, ureditev Savinje v Solčavi 40.000; skupaj 330.000 dinarjev.

Okraj Laško: rekonstrukcija banovinske ceste Zidani most—Celje 150.000 D., nadaljevanje cestne gradnje Trbovlje—Marija Reka 83.000, preložitev ceste pri Španu v Trbovljah 80.000, regulacija potoka Bobna v Hrastniku 50.000 Din; skupaj 363.000 Din.

Okraj Ljutomer: nadaljevanje gradnje banovinske ceste Ljutomer—Štrigova 108.750 Din, dovršitev banovinske ceste Sv. Benedikt—Lomanoše 50.000, regulacija Mure glej Dolnja Lendava; skupaj 158.750 Din.

Okraj Maribor desni breg: nadaljevanje banovinske ceste Reka—Sv. Arah 150.000 Din, nadaljevanje banovinske ceste Slovenska Bistrica—Oplotnica 100 tisoč, nadaljevanje banovinske ceste Fram—Kopivnik—Sv. Arah 80.000 Din, nadaljevanje banovinske ceste Šikole—Mostečno 50.000, vzdrževalna dela na Dravi 70.000, ureditev potoka v Rušah 65.000; skupaj 515.000 Din.

Okraj Maribor levi breg z mestom: nadaljevanje gradnje banovinske ceste Sv. Benedikt—Lomanoše 150.000 Din, preložitev Koroške ceste 100.000, regulacija Pesnice pri Sv. Marjeti 60.000, nadaljevanje občinske ceste Sv. Peter—Ložane 100.000; skupaj 410.000 Din.

Okraj Murska Sobota: regulacija Mure glej skupni fond Ljutomer in Dolnja Lendava pri okraju Dolnja Lendava, zasilna dela na potoku Lendavi 30.000, zgraditev Pečarjevega in Košarjevega potoka v občini Puconci 30.000, zgradnja mostu pri km 37 banovinske ceste 15.000; skupaj 75.000 Din.

Okraj Prevalje: nadaljevanje gradnje banovinske ceste Črna—Št. Vid v odseku Kristanovega mlina 175.000 Din, regulacija Meže med Prevaljem in Guštanjem 50.000, nadaljevanje ureditve Meže zaradi obnovitve poti med Črno in Koprivno 150.000, zavarovanje Bistrice na Muti 50.000; skupaj 425.000 D.

Okraj Ptuj: nadaljevanje gradnje ceste Majšperk—Naraplje 100.000, nadaljevanje ceste Leskovec—Nova cerkev 120.000, nadaljevanje regulacije Grajeve 32.300, regulacija Rogoznice 18.000, dovršitev ceste v Lahoncih 25.000 Din, skupaj 295.300 Din.

Okraj Slovenjgradec: nadaljevanje preložitve ceste Šoštanj—Št. Vid 100.000 Din, regulacija Mislinje 80.000 Din, ureditev zavarovanja Zgornje Mislinje, Velenje in Sečnice pri Bukovi vasi 100.000 Din; skupaj 280.000 Din.

Okraj Slovenske Konjice: nova banovinska cesta Slov. Bistrica—Oplotnica 50.000, nadaljevanje preložitve Čezlaškega klanca 25.000, melioracijska in regulacijska dela manjših potokov in Dravinje 60.000, zgraditvena dela v izvirkih Dravinje 100.000 Din; skupaj 235 tisoč Din.

Okraj Šmarje pri Jelšah: dovršitev ceste Žetale—Marijina vas 150.000 Din, nadaljevanje gradnje ceste Mestinjska vas—Pristava 25.000 in ceste Loka—Virštanj—Golobinjek 75.000, regulacija Sotle pri Sedlarjevem radi zavarovanja ceste 150.000 Din, vodovod Šmarje pri

Jelšah 30.000, vodovod v Slivnici 20.000; skupaj 450.000 Din.

Ves program našteva cestnih del v znesku 4.876.750 Din, hidrotehničnih del 2.475.284 Din in zgraditev hudournikov za 1.780.000 Din, torej skupaj za vso banovino 9.132.034 Din. Poleg tega je bilo dodeljenega še toliko, da homo iz tega fonda porabili 10 milijonov Din. Razen iz tega fonda bo pa porabljeno za podobne namene iz banovinskega bednostnega fonda 3.500.000 Din in iz državnega fonda za javna dela 2.700.000 Din, tako, da naša banovina dobi za proračunsko leto 1935-36 za javna dela okrog 16.200.000 Din in se bo s tem brezposelno prebivalstvo prav znatno opomoglo.

V drugih državah.

Društvo narodov je stavilo nov predlog za mirno poravnavo spora med Italijo in Abesinijo. Francija, Anglija in Rusija so stavile v Ženevi nov predlog, ki bi naj mirnim potom pobotal Italijane in Abesince. Pomirjevalni predlog vsebuje štiri točke, ki pravijo v glavnem, naj se sprejme v odbor za ureditev spora med Italijo in Abesinijo še peti razsojnik. Odbor mora predložiti svoje poročilo do 4. septembra, ko bo prihodnji sestanek Sveta Društva narodov. Če do 4. septembra ne bo došlo do poravnave med obema spirtima državama, bo začel Svet Društva narodov ponovno razpravljati o vseh vprašanjih, ki se tičejo italijansko-abesinskega nesporazuma.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

691

naravne **FRANZ JOSEF** grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Trdovratni framasoni. Znano nam je iz skušnje v naši državi, s kakšno trdovratnostjo zasledujejo framasoni svoje protiverne in proticerkvene cilje. Ne sicer v naši, toda v drugih državah so začeli z energičnimi ukrepi pobijati to trdovratnost. To je zadnji čas storila portugalska vlada, ki je s posebnim zakonom prepovedala vsem uradnikom in državnim nameščencem članstvo v framasonski loži. S tem je vlada dregnila v sršenovo gnezdo. Vseh framasonov na Portugalskem ni več ko 7—8 tisoč, ki pripadajo liberalnemu meščanstvu. Številno so med njimi zastopani uradniki višjih in najvišjih činov. Ti so začeli zoper protimasonski zakon ostro borbo, ki je postala za vlado opasna v trenutku, ko se je tem protestirajočim framasonskim uradnikom pridružilo precejšnje število mornariških častnikov. Bati se je bilo, da bi razkačeni framasoni organizirali ustanek proti zakoniti vladi. Šele ko so bile mobilizirane vse policijske sile države ter so bili kolovodje nameravanega ustanka aretirani, je vlada razglasila protimasonski zakon. Dokaz, da so svobodomisleci in njih duhovni voditelji-framasoni samo tako dolgo patrioti (domoljubni), dokler imajo komando v državi.

Zaostalost. Papež Gregor XIII. je leta 1582 reformiral julijanski (od rimskega državnika Julija Cezarja zasnovani) koledar. Ker je koledarski čas zaostal za dejanskim, je papež odločil, da se od 4. oktobra takoj preide k 15. oktobru ter da je v bodočnosti smatrati kot prestopna leta tiste stotinke, ki so deljive s številko 4. Katoliški svet je to potrebno koledarsko reformo takoj sprejel. Protestantje so se nekaj časa upirali, potem pa so jo tudi sprejeli. Pravoslavne, od Rima ločene cerkve pa je niso hotele sprejeti, temveč še danes imajo

zaostali julijanski koledar. Po svetovni vojni so nekatere pravoslavne cerkve vendar se udale zahtevam modernega časa ter sprejele gregorijanski koledar, med njimi romunska in grška pravoslavna cerkev. Na Grškem pa je prišlo radi tega do razkola med škofi. Dočim je večina škofov sprejela gregorijanski koledar, so trije zadržali starega (julijanskega). Da bi jih bilo več, je ta trojica posvetila sedem novih škofov, tako da jih je zdaj deset. Hočejo se ločiti od drugih ter ustanoviti svoj lastni »sveti sinod« (vrhovno cerkveno instanco). Spor še ni poravnani.

Duhovnik, ki je znal 54 jezikov. Umrli je nedavno v Londonu v visoki starosti pater Viljem Kent, ki je obvladal in znal 54 jezikov in samostojnih narečij. Sodnijske in policijske oblasti v Londonu so se večkrat zatekle k temu jezikovnemu ženiju, ki mu ni para na svetu, ako je bilo treba prečitati in raztolmačiti kak neznan jezik. Kljub svojemu ogromnemu znanju je bil katoliški duhovnik Kent skromen in ponižen. Po priznanju in odlikovanju ni hrepenel. Za akademske nazive se ni potegoval. Šele ob njegovem petdesetem mašniškem jubileju ga je rimska kongregacija za študije odlikovala z naslovom častnega doktorja. Pater Viljem Kent je bil dobronarčen, ljudomil in doberdušen duhovnik, ki je imel vedno na razpolago za otroke, ki so se radi zbirali okoli njega, kakšno mično povestico, za uboge pa podporo. Tudi kot star mož je večkrat prišel domov brez čevljev in vrhnje suknje: podaril jih je kakemu siromaku. Ako je kdo hvalil njegovo veliko jezikovno znanje, je vsako hvalo odklonil z izjavo: »Na svetu se govori okoli tisoč jezikov, jaz pa jih znam samo 54.«

Ali si že obnovil
naročnino?

NOVICE

Osebne vesti.

Notranji minister dr. A. Korošec je bil imenovan za senatorja.

Dvojni jubilej. G. župnik v Leskovcu v Halozah in dekan dekanije Zavrč Ognjeslav Škamlec je obhajal zadnje dni dvojni jubilej: 60 letnico rojstva in 25 letnico, odkar župnikuje v Leskovcu. G. jubilanu, ki je znan izza narodnih bojev v predvojni dobi, naše čestitke z željo na krepko zdravje do nadaljnjih jubilejev!

Srebrn mašniški jubilej je obhajal v minulem tednu mariborski kaznilniški kurat g. Pavel Zavadlal. Naše čestitke!

Smrt upokojenega mornariškega kurata. V Šoštanju je umrl upokojeni mornariški kurat g. Anton Essenko. Rodil se je 1879 na Teharjih pri Celju in bil posvečen leta 1902. Po vojni je bil kot mornariški duhovnik upokojen in je na občo priljubljenost pastiroval pri Sv. Križu na Belih vodah. Od tam se je preselil za dušnega pastirja v prijazno ter lepo faro Št. Janž pri Dravogradu. V Šoštanju je posedal hišico in tamkaj ga je doletela kot mirno živečega upokojenca smrt. Delavnemu ter gorečemu duhovniku boči Vsemogočni obilen plačnik!

Nesreče.

Iskra iz lokomotive je zanelila travnik blizu meje pri Prevaljah.

Otroci zaneli požar. Pri posestniku p. d. Podvopu pri Holmecu v bližini Prevalj so zaneli otroci kopo sena. Veter je prenesel ogenj od kope na bližnje poslopje, ki je pogorelo.

Krava mu stisnila prsni keš. V Hrastju pri Limbušu je pritisnila krava hlapca Ivana Šuntnerja tako, da mu je stisnila prsni keš in prepeljati so ga morali v mariborsko bolnišnico.

Parni mlatilni stroj je zmečkal nogo 12 letnemu posestnikovemu sinu Francu Horvat iz Renkovcev. Hudo poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Hudo se je poškodoval pri Framu 3. avgusta pri padcu z motornim kolesom banovinski zdravnik dr. Angelo Kralj. Hotel se je zogniti z motociklom vozu, je prehitro zavrl in ga je pognalo v potok ob cesti. Hudo ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Dva požara na Dravskem polju. V Rošnji pri Št. Janžu na Dravskem polju je pogorelo 31. julija v noči gospodarsko poslopje Janezu Tementu. Poslopje je bilo skoraj novo in krito z opeko. V zadnjem trenutku so še rešili živino. Škoda znaša 30.000 Din. — V Stopercah je vpepelil ogenj stanovanjsko poslopje posestniku Jožefu Galunu. Škoda je za 30.000 Din.

Ogenj. V Račah je vpepelil ogenj posestniku Andreju Korotaju skedenj, drvarnico, koružnjak in ostrešje hleva. Škoda znaša 35.000 Din. Nesreča je tem hujša, ker so bila poslopja komaj lani postavljena in krita z opeko.

Abiturient Alfonz Žižek. doma iz

Ljutomera, je utonil 3. avgusta pri kopanju v Muri.

Utonila je 28. julija v domači mlaki dveletna hčerka Snucta Josipa v Jablancih pri Sv. Barbari v Slov. goricah, ko je šla svojo mater Lizo iskat.

Otroška pištolca povzročila požar. Desetletni Štefek Končič, sin najemnice v Lokovici ob koroški meji, je streljal iz pištolce za deco. S streljanjem je zanel kopo požetega žita. S kope je preskočil ogenj na gospodarska poslopja posestnika Antona Rižnarja na Dolgem in mu napravil škode za 130.000 Din. Gospodar je dobil pri gašenju hude opekline.

Podlegel požar. Poročali smo o prometni nesreči pri Ptujju. Mlinar Fr. Kranjč iz Budine se je zaletel s kolesom v oje voza. Hudo poškodovanega so takoj oddali v ptujsko bolnišnico, kjer pa mu tudi ni bilo več pomoči. Iz bolnišnice so ga prepeljali na dom, kjer je kmalu umrl. Smrtna žrtev prometne nesreče je bil star 34 let ter zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke.

Udar strele zaneli kozolec v Novi cerkvi. Dne 29. julija o polnoči je tresčila strela v kozolec posestnika Franca Kramar in ga je užgala. Zgorelo je vse žito in krma; škoda je velika, zavarovan pa je bil samo za malenkost.

Veliko gospodarsko poslopje zgorelo. Posestniku Juriju Ocvirku v okolici Vojnika je pogorelo gospodarsko poslopje. Škoda znaša 70.000 Din.

Sreča v nesreči. Pri Kamniku se je podal zjutraj Steletov hlapec s konjema na njivo. Pot pelje preko železniške proge. Hlapec vlaka ni videl in lokomotiva je zadela ob zadnji del voza ter ga razbila. En konj se je odtrgal, drugega je lokomotiva potegnila nekoliko s seboj. Hlapec in konja sta ostala nepoškodovana. Prizor trčenja je opazoval iz vagona vlaka, s katerim se je peljal iz Kamnika v Ljubljano, lastnik konj ter voza.

Konja utonila. Iz Gotne vasi na Dolenjskem se je podal posestnik Štangelj v Sotesko s par konji po les. Med v. žnjo je pri Gabru ob Krki napajal in ob tej priliki sta zašla konja pregloboko v Krko in utonila.

Pri razstreljevanju skal nevarno ranjen. Za cesto Radeče—Litija so razstreljevali delavci v kamnolomu skale. Dinamitna patrona je prehitro eksplodirala in 49 letni delavec Ivan Tilijski iz okolice Litije je bil hudo ranjen.

Najtežja nesreča ruske podmornice. V Finskem zalivu je trčila ruska podmornica »Betri« ob drugo vojno ladjo in se potopila. Utonilo je 55 moških posadke. Ponesrečena podmornica je bila iz leta 1917 in že zastarela.

Velika rudniška nesreča. V rudniku

Marsfield pri Johannesbourgu je nastala eksplozija, ki je zasula v rovih 74 rudarjev

Razne novice.

Obiralci hmelja se bodo vozili za polovično voznino. Lansko leto te ugodnosti niso imeli, letos pa so jo na posredovanje notranjega ministra g. dr. Korošca dosegli. To bo v prid ne samo hmeljarjem, marveč tudi obiralcem, ki prihajajo po večini iz najsiromašnejših krajev.

Najstarejše prosvetno društvo v Sloveniji. Najstarejše prosvetno društvo v Sloveniji je ustanovil leta 1846 v Limbušu pri Mariboru takratni g. župnik Anton Lah. Društvo se je imenovalo »Društvo slovenskega branja«.

Ponarejeni petdesetaki so se pojavili v Mariboru. Potvorbe so zelo spretne in so dosedaj izsledili štiri.

Jubilejna prireditev Kola jahačev in vozačev v Ljutomeru bo od dne 15. do 18. avgusta. Polovična vožnja zagotovljena.

Slovenec se bo potegoval za župansko mesto v Clevelandu. V severnoameriškem vlemestu Cleveland, kjer je 20 tisoč jugoslovanskih izseljencev, bodo letos volili župana. Med županskimi kandidati je tudi Slovenec, tamošnji mestni sodnik Franc Lauše. Imenovani je rojen kot sin slovenskih staršev v Clevelandu.

Obžalovanja vredni slučaj.

Vlomilci odnesli trgovcu 170.000 Din.

V Očeslavcih pri Gornji Radgoni se je mudil trgovec Jožef Herman s svojo ženo v vinogradu. Ko sta se vrnila zvečer domov, sta koj zapazila, da sta imela v odsotnosti nezaželjen obisk. Vlomilci so se splazili skozi omrežje v trgovino. Premetali so vse po trgovini in stanovanju, vendar blaga se niso dotaknili. Iz omare so odnesli trgovčev gotovino v znesku 170.000 Din. Okradeni trgovec je poklical na izsleditev storilcev orožnike in mariborskega detektiva s policijskim psom. Detektiv je dognal, da se je splazil skozi omrežje v Hermanovo trgovino njegov sošed, 22 letni Rudolf Žnidarič, pri katerem so tudi našli skrito na seniku celotno vsoto in so jo vrnili lastniku.

Slepar z mrtvaškimi listi. V Ptujju in po okolici je sleparil z mrtvaškimi listi neki agent in je potegnil na goljufiv način od »samopomoči« 80.000 Din. Ko je bila premetenemu goljufu oblast že za petami, je neznan kam izginil.

Samoumor sleparja z mrtvaškimi listi. Zgoraj poročamo o slepariji z mrtvaškimi listi. Goljufije je uganjal za-

SNEŽNOBELO PERILO DA

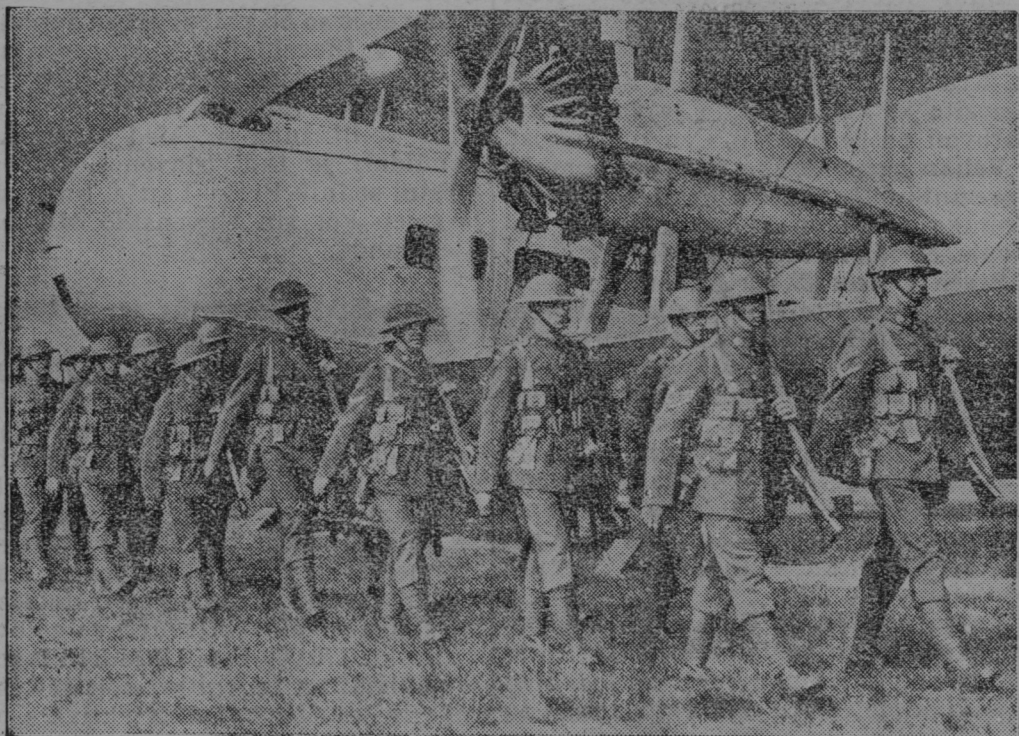
Zlatorog

terpentinovo milo!

60.000 Turkov se je izselilo iz Debrudže v Romuniji na Turško.

Angleško vojaštvo ogleduje največja letala.

50.000 danskih kmetov se je zbralo v mestu Kopenhagen in zahtevalo pred kraljevim dvorom, da naj vpoštevata kralj njihove zahteve glede državnih podpor.

Zdravo žetev in večje pridelke

dosežete z desinfekcijo semena s

Ceretan-om

univerzalnim sredstvom za opravljanje semen

Zahtevajte prospekte od

„JUGEFA“ K. D.
Zagreb, Preradovičeva ul. 16
Oddelek za zaščito rastlin

varovalni agent Franc Križan, katerega so našli ustreljenega 3. avgusta v bližini železniškega prelaza pri pokopališču v Hajdini. Samomorilec zapušča pomilovanja vredno vdovo in šest nepreskrbljenih otrok.

Nezaželjen nočni gost v stanovanju. V Celju na Dečkovi cesti je spal v noči narednik Popovič s svojo ženo v stanovanju. Žena se je prebudila in opazila, da se kreta po sobi neznanec. Radi strahu je kriknila in tujec jo je popihal. Z njim je zginila zlata ura z verižico, srebrna ura in ročna torbica. Narednik je oškodovan za 2000 Din.

Svilene robce sta izmikali. V Celju sta se pojavili dve sestri iz Čehoslovaške. Po trgovinah sta kupovali svilene robce, a plačali nista ničesar. Pri Dobovičniku v Gosposki ulici so pa le opazili, da je izmaknila ena sedem svilenih rut in jih skrila pod obleko. Ko so tatico prijeli, je njena sestra pobegnila. Sestri sta gotovo okradli na opisani način še razne druge trgovine, kjer sta imeli več sreče nego pri Dobovičniku.

Dva vloma v okolici Celja. V Tremerju pri Celju so napravili vlomilci pri trgovcu Dečku za 10.000 Din škode.

65 let stara Katarina Paulus je umrla v Berlinu. Pred vojno je slovela kot pilotinja in skakalka iz letal s pomočjo jadobrana.

— Isto noč kakor Dečku so obiskali tavi v Slivnem posestnico Agato Marinko in ji odnesli 3500 Din.

Nad 5000 Din potegnil iz zaklenjene omare. V Zgornjih Bitnjah pri Kranju je vdrl neznanec s ponarejenim ključem v stanovanje posestnice Pavle Eržen in sunil iz zaklenjene omare 5650 dinarjev.

*

Slovenska Krajina.

Črensovci. Za fantovski tabor, ki bo 25. avgusta, vlada veliko zanimanje. Prosimo vse udeležence-goste, ki mislijo pri nas prenočevati, da se pravočasno prijavijo. Tudi za obed se je treba prijaviti. Sporočite le število po dopisnici na naše Prosvetno društvo. Kakor znano, bo obed stal le 3 Din. Prenočišče bo brezplačno. Med sv. mašo bo skupno sv. obhajilo, h kateremu bi naj pristopili, če le mogoče, vsi fantje. Spovejte se po možnosti že doma, tu bo v soboto popoldne in v nedeljo zjutraj na razpolago več spovednikov. Molite, da bo naš praznik obrodil obilne sadove. Agitirajte od fanta do fanta, da bo čimvečje udeležba. Natančen spored objavimo v prihodnji številki.

Mladi zborujejo.

Slovensko katoliško akademsko društvo »Zavednost« je imelo te dni sestanek. Domača študirajoča mladina zasleduje z vso vnemo in ljubeznijo naše prekmurske težave in se pripravlja na delo v pomoč našemu kmetu in delavcu. Posebno je pozdraviti zanimanje visokošolcev za srednješolce, ki zapuščajo Soboto in odhajajo v druge gimnazije. Poseben odsek »Zavednosti« obiskuje starše teh srednješolcev in jim daje navodila in nasvete, kam naj se njihovi sinovi in hčere obrnejo. Govorili so tudi o poživitvi naših prosvetnih društev, katerih obnova se mora takoj pričeti. Poseben poudarek bi naj bil na socialnem pouku in gospodarski organizaciji. Tudi našim sezonskim delavcem se mora posvečati večja pažnja. Treba bo rešiti tudi vprašanje prodaje naših kmečkih pridelkov: žita in posebno živine. Skrajni čas je že, da se vrne zopet pro-

sta konkurenca pri kupovanju živine v Slovenski Krajini.

Občni zbor »Zavednosti«. SKAD »Zavednost« v Prekmurju javlja članom in starešinam, da bo redni občni zbor v ponedeljek, 19. avgusta, in ne 13., kakor je bilo javljeno na povabilih, ob pol osmih v Martinišču v Soboti. Tu se bo tudi sestavil nov imenik članov. Kdor ne pride na občni zbor in se pred občnim zborom ne bo opravičil, se bo črtal iz imenika. V primeru slabega vremena se bo vršil občni zbor dan pozneje.

Most na Petanjcih. Velikokrat se je že govorilo o potrebi zgraditve mostu čez Muro na Petanjcih. Zdi se nam potrebno, da tudi na tem mestu spregovorimo nekaj besedi o tej važni gospodarski in prometni zvezi čez Muro med Slovensko krajino in Slovenskimi goricami. Sproževalo se je to vprašanje skoraj na vseh zborovanjih, političnih in gospodarskih. In vendar je vsa zadeva v popolnem zastoju. Narekujejo potrebo zgraditve tega mostu razne okoliščine, ki se jih nikakor ne more in ne sme podcenjevati. Kakor je znano, vozi sedaj brod, ki pa zdaleka ne odgovarja razmeram prometa in ob povodnjih popolnoma odpove. Promet ob povodnji odpove in se vrši v taki množini kakor nič. V bližini tega brodu sta pa dva važna mineralna vrelca: na Petanjcih in v Slatini Radencih. Veliko se te kisle vode prevaža čez brod v Slovensko krajino. Poleg kisle vode se prevaža čez brod tudi stavbeni material, raznovrstni poljski pridelki, vino iz

Slovenskih goric in tudi avtomobilski promet je zelo velik, ker je zveza z Mariborom in s Slovenskimi goricami tukaj najboljša in najkrajša iz vsega soboškega okraja in delno tudi lendavskega. Razume se potemtakem, da se dostikrat nakopičijo kmečki vozovi v taki množini ob brodu na obeh Murinih bregovih radi polj na obeh straneh, zlasti v poletni dobi, da o potrebi zgraditve mostu odpade vsaka nadaljna debata; kajti petanjski brod zdaleka ne odgovarja vsem potrebnim gospodarskim in prometnim zahtevam. Poleg tega je pa še v bližini kopališče Slatina Radenci, kjer je tujski promet zelo velik. In dostikrat se kopališki gostje iz tujih držav ustavljajo ob brodu in zro z začudenjem, zakaj se vendar ne zgradi tu most, ki bi edini mogel odgovarjati razmeram in času. Razumljivo je, da gledajo z začudenjem to prometno počasnost brodovo in si razlagajo po svoje skrbi merodajnih oblasti za hiter in dober promet. Kakor že omenjeno, ob povodnji je zapadni del Slovenske krajine za nekaj dni odrezan od sveta, ker brod ne more voziti in dostop do njega je radi visoke vode nemogoč. Vozovi, namenjeni čez Muro, se morajo seveda vračati domov, ali pa zaviti daleč okrog in iti čez veržejski most, kar pa povzroča potratno časa in nepotrebno izdajanje denarja. In vrhu tega je še v bližini državna meja z Avstrijo. Dokler je bila Radgona pod Jugoslavijo, je radgonski most nadomestoval za nad polovico prometa petanjskega broda. Po priključitvi Radgone k Avstriji pa je nastala prometna zagata, ki se sedaj kaže jasno

Človek z dvema srcema

Pred kratkim so ugotovili zdravniki, da ima Edvard Reynolds iz Pittsburga v severno-ameriški državi Pennsylvania dve srca, na vsaki strani po enega.

Posledica sporta.

V novejši dobi posveča tudi ženski svet sportu veliko pažnjo. Radi sportnega vežbanja so se v splošnem povečale ženske noge pri čevljih za eno številko.

Žalosten pojav.

V Združenih državah Amerike je odvisno od javne preskrbe in dobrotelnosti 18,500.000 ljudi, kar znaša 15 odstotkov celotnega prebivalstva.

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

Jeleni so odbrzeli, za glavnim tropom pa je ostal na površini leda cel klopič ranjenih in na smrt zadetih živali. Ko se je približal lovec plenu, so skušali nekateri ranjenci, da bi se odvlekli s prestreljenimi udi, kar jim pa ni uspelo na gladkem ledu.

Ranjene sta poklala s 'ovarišem z noži, pretežna večina je že bila mrtva. Bili so sami res lepi komadi s sivkasto, skoro belo kožo in z mogočnim rogovjem.

Trajalo je nekaj časa, predno so se upali pritlikavi Indijanci iz gozda. Vsak je nosil seboj kako posodo. Bližali so se po kolenih, prepevali, molili in se drli iz polnih grl od veselja.

Amerikanec je jemal iz ustreljenih 20 komadov drobovje. Pri pogledu na na meseni delež čakajoče Indijance se je prepričal Gruber, da niso ti rdečkarji nič boljši nego ljudožrci. Ameri-

kanec jih je preklinjal, jih pometal po ledu in jim je grozil z nožem. Prišlo je do srditega prepira. Nemec se je bal, da bi lahko planili pritlikavci po tovarišu, se je preril skozi prepirljivce in zaklical Lavisonu:

»Deli z njim deli, Lavison!«

Amerikanec jim je prepustil 10 jelenov. Indijanci so zagnali babilonski krik in so odvlekli z leda na obrežje trupla težkih jelenov.

»Tatinska svojad!« je godrnjal Lavison, med tem ko si je otiral pot s čela. »Sedaj trdijo, da so oni preprosili velikega duha, da je poslal jelene. Brez tebe bi ne bili toplega mesa niti vohali! Prej kot v enem tednu bodo pospravili v svoje nenasitne želodce celi plen do zadnje dlake in kopita. To je pa tudi zadnje, kar sva storila za te proklete ljudožere. Ali nisi videl, kako so se vrgli na sirovo drobovino? Resnega mnenja sem, da ne bova videla nobenega jelena več. Je že prepozno za potovanje. Velika čeda jo je ubrala proti jugu. Imela sva srečo, presneto srečo! Sedaj pa hitro zginiva z mesoni, sicc. bova imela opravka s krdelom volkov.«

in nas žuli že leta in leta. Zato je res nujno, da začne oblast temeljito razpravljati o zgraditvi novega mostu na Petanjcih. — Opazovalec.

Polana. V nedeljo, 11. avgusta bo pri nas Donatno prošenje. Pontifikalno sv. mašo bo opravil mil. g. Greif Ivan, ptujski prošt.

Na Sladko goro gredo romarji iz Črensovec 11. avgusta zgodaj zjutraj. Sv. maša bo po možnosti ob 5 na Srednji Bistrici. Kdor hoče, se nam lahko pridruži.

Tistim, katerih se tiče.

(Dopis knječkega fanta.)

Med sklepi, sklenjenimi na zborovanju učiteljske organizacije, sem tudi tital stavek, da se učiteljstvo ne meša v politiko, marveč da je njegovo delovanje nestransko. Lepo povedano, samo da bi to tudi vedno bilo res! Pa se spominjam, kako je bilo pretekla tri leta, zlasti pri občinskih volitvah leta 1933. Nočem govoriti splošno ter dolžiti tudi take, ki niso krivi. Kot kmečki fant sem za to prepošten. Tisti pa, ki so krivi, naj se zavedajo, da ljudstvo tega ne bo pozabilo, kar je njemu bilo storjene krivice od strani gotovih oseb, ki pripadajo učiteljskemu stanu. Pisec teh vrst je sam postal žrtev denunciacije iz teh vrst, češ, da je protidržaven element. Moral je v zapor, odkoder je bil izpuščen kot nedolžen. Veliko gmotno škodo pa je le imel. Ali mu jo bo povrnil tisti, od katerega je izvirala ta denunciacija? Ob petomajskih volitvah se je zopet vohalo za meno, ali sem kaj govoril proti režimu, ter se je dostavilo, da mi malo zopetnega zapora ne bi nič škodovalo. Ali ni je tak človek v svesti, da se storjena krivica mora popraviti? Učiteljem poštenjakom pa vsa čast!

Moško sukno

po 14 Din

536

v TRPINOVEM BAZARU.

Oni večer po obilnem jelenjem lovu so se mastili z mesom tudi od Indijancev kupljeni psi, ki niti stati niso mogli od lakote. Ravno tako so slavili lovsko srečo Messer-Indijanci. Za kako dolgo bi bilo zadostovalo 10 jelenov potratnemu plemenu, se ni dalo določiti. Že drugi dan sta prišla dva tuja Indijanca s pasjimi sanmi in njun prihod so pozdravljali tovariši s ponovno pojedino in praznovanjem, ki se je zavleklo pozno v noč. »Računam, da se bova znebila prokletih ter stalno gladnih sosedov«, je pripomnil Lavison, ko je stopil drugo jutro z vedrom vode v koč. »Ta dva Indijanca sta bila odposlanca. Vzemi puško in pogledjva, kaj da nameravajo.«

Messer-Indijanci so podirali taborišče. Lavison je nagovoril nekatere bojovníke, ki pa mu niti odgovorili niso. Svojo ploščnato roko je položil poglavarju na pleča, ta pa ga je porinil na stran in mu obrnil hrbet. Ves nevoljen je pograbil Amerikanec Indijanca in mu je trobil v uho nekaj v indijanščini, kolikor je pač znal. Prejel je zelo kratek odgovor. Stari in razcefrani poglavar je pokazal z roko proti severu in je kriknil par nerazumljivih besed.

DRUŠTVENE VESTI

Desetletnica Katoliškega doma v Ljutomeru.

Mladina, ali še veš, s kako radostjo in s kakim navdušenjem in veseljem ter s kako priditvijo smo pred desetimi leti otvarjali in blagoslovljali v Ljutomeru Katoliški dom? Po desetih letih vas znova vabimo k proslavi jubileja, ki bo 8. septembra. Res je, da deset let še ni tako dolga doba, a zadnjih deset let našega prosvetnega dela, o njem homo tudi na tem mestu govorili v prihodnjih člankih, zasluži vso pozornost zlasti danes po oživljenju naše ljudske prosvete. Zato vabimo vse naše prijatelje iz ljutomerskega, radgonskega in ormoškega okraja in še one iz Slovenske krajine, posebe še vse one, ki so se pred desetimi leti udeležili otvoritve in blagoslovitve našega Katoliškega doma, da pridejo tudi tokrat in se z nami radujejo. 8. september naj bo naš preleški prosvetni tabor!

Naše prosvetno društvo je oživljeno. Manjkal pa nam je dosedaj zunanji simbol naše skupnosti, manjkal nam je društveni prapor. Temu smo odpomogli. Arhitekt Pengov iz Ljubljane nam je naredil načrte. Zato bo osmi september obenem dan blagoslovitve našega novega društvenega prapora, prvega po vstajenju naše prosvete. Z zagnjenim praporom bomo od Katoliškega doma korakali v cerkev k slovesni maši, po maši pa z razkritim praporom in godbo v dvorano, kjer bo slavnostni občni zbor z imenovanjem nekaterih novih častnih članov. Popoldne bo slavnostna akademija, ki bo simbolično prikazala vsebino našega dela in hotenja.

Vabimo vas k proslavi našega jubileja, obenem vas pa prosimo, naši prijatelji, da nam z denarnimi prispevki pomagata plačati naš novi društveni prapor, ki bo umetnina in ponos vsega okraja. Do nekaterih se bomo pisмено obrnili s prošnjo za zlate žeblje novega prapora. Prosimo, da ne zavržejo naše prošnje. Po svojih močeh pa bomo darovali vsi, kar bo v teh težkih dneh mogoče. Morda

bi se našel nepoznani prijatelj, ki bi za naš novi prosvetni prapor hotel prispevati kak biser. Naj ga nakaže na račun Okrajne posojilnice v Ljutomeru, čekovni račun št. 10746. Hvaležnost in zvestoba!

Toliko v vednost za danes. V podrobnostih bomo obveščali prijatelje v nadaljnjih člankih, katere zasledujte. Torej mislite na 8. september in na preleški Ljutomer! Vaši prijatelji vas vabijo!

Fantovski tabor v Jarenini. Zvesti izročilom naših prednikov se bodo zbrali fantje iz Slovenskih goric na fantovskem taboru, ki bo 18. avgusta v Jarenini. Dvoje velikih zvorov bo združilo ta dan tisoč fantovskih ERC v eno. Zarezati hočemo ta dan globoko brazdo v nivo svojega duhovnega življenja in v njo položiti zlato zrno trdne vere in goreče ljubezni do Evharistije in urejenega verskega življenja v duhu KA. Spored tabora je sledeč: do 9.15 zbiranje udeležencev pri Sparlovem križu, od koder ob 9.15 odhod z godbo in zastavami na čelu v župno cerkev, kjer bo pridiga in sv. maša, ki jo bo daroval eden gg. kanonikov iz Maribora. Po maši pred cerkvijo slavnostno zborovanje, na katerem bosta govorila dva zastopnika FKA iz Maribora in fantje. Fantje Slovenskih goric! 18. avgust je naš dan, posvečen sv. Evharistiji in naši duhovni in prosvetni obnovi. Pridite!

Sv. Trojica v Slovenskih goricah. V nedeljo, 25. avgusta bo pri nas evharistični mladeniški tabor za lenarško dekanijo, ki bo veličastna mladeniška manifestacija. Mladeniči fantovske KA po župnijah, sestavite takoj agitacijske odbore za najobilnejšo udeležbo! Podroben spored bomo še objavili.

Fantovski tabor pri Sv. Jožefu nad Slov. Bistrico v nedeljo, 11. avgusta mora biti veličastna manifestacija katoliško mislečih fantov iz dekanij Slovenska Bistrica in Dravsko polje. V času duhovne krize, ki jo preživlja mladina, hočemo obrniti svoje oko na vire duhovne rasti in napredka, ki teko iz nebeških zakladnic. Sv. Evharistija in Katoliška akcija sta dve svetli točki, okrog katerih se bomo strnili na naš fantovski praznik. Fantje! Na noge v nedeljo, 11. avgusta! Tisoč nas naj bo in še več!

Po odhodu Indijancev sta vzela lovca pse v kočo in sta menjaje stražila. Drugo jutro sta videla široko sled v snegu, katero je zapustilo odhajajoče indijansko pleme. Z izginom Indijancev je padlo živo srebro na 50 stopinj pod ničlo in dolga, meglena zimska noč je objela ter zavila neizmerno pokrajino.

Lovca sta bila rešena nadležnih pritikavcev. Založena sta bila bogato z mesom ter kurjavo. Ogladila sta si položaj po možnosti udobno v kočuri in čakala cele mesece dolgo na dnevno svetlobo.

Le tu in tam, če je prenehal veter, sta mogla izpod strehe na prosto. Za prerijskega lovca, ki ni poznal severa, je bil megleni, sivi svet krog njega izredna zanimivost. Skozi dvojno luč je bleščala bleđa, okrogla obla, o kateri je trdil Amerikanec, da je sonce. Tišina in puščoba pa sta se le oprijemali srca.

»Kje so volkovi?« je vprašal Nemeč.

»Volčja zverjad ne more živeti od golega snega. Podijo se dalje proti jugu za jeleni, ali pa dalje severno za bizam-voli.«

Zboljšanje zdravstvenih razmer pri otrokih.

Pred 200 leti je dosegel od štirih novorojenčkov v Londonu samo eden starost petih let. Danes doseže od 10 novorojenih devet otrok pet let.

Porast mestnega prebivalstva.

Ob izbruhu svetovne vojne je bilo na vsem svetu 15 mest z nad en milijon prebivalci. Danes se je dvignila ta številka na 29. Dunaj pa je nazadoval v povojni dobi za 300.000; Carigrad za 600.000 prebivalcev.

Zahtevajte povsod »Slov gospodarja«.

(Dalje.)

Fantovski tabor na Brinjevi gori bo v nedeljo, 11. avgusta. Spored smo prinesli zadnjič. Tabor bo ob vsakem vremenu. Ob slabem vremenu bo zborovanje v uti, vse drugo v cerkvi. Molimo pa vsi za lepo vreme! — Na veselo videnje vsi, prav vsi, ki ste dobre volje!

Celjska dekanija proslavi svoj fantovski praznik v nedeljo, 11. avgusta pri Sv. Ani na Teharjih. Fantje! Po nepojmljivo lepih dnevnih evharističnega kongresa hočemo poglobiti svojo zvestobo Bogu in Cerkvi. »Naše roké so pripravljene vselej za Kristusa Kralja!« Zato sla-

vimo svoj praznik, da posvetimo svoje delo in molitvi! »Mi gremo v zorenje, mi gremo na delo v vinograde božje! Prapor naš vodi Soncu nasproti!« Pridite iz Polzele, Št. Petra, Žalca, Gotovelj, Griž in Galicije! Še posebej Celjani, ki radi greste v lepo celjsko okolico, pojdite z nami na fantovski praznik!

Selnica ob Dravi. Dramatični odsek Čitalnice v Selnici ob Dravi bo priredil v nedeljo, 11. avgusta ob treh popoldne v društveni dvorani krasno štiridejansko igro s petjem »Črna žena«. Vljudno vabljeni vsi, ki ljubite pošteno razvedrilo! — Odbor.

denarju, naj pošlje na naslov: Predstojništvo cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru.

Št. Peter pri Mariboru. Prosvetno društvo je pričelo z delovanjem. V kratkem se bo vršil občni zbor in ob tej priliki si bomo določili program za nadaljnje delo. Knjižnica bo odprta zopet vsako nedeljo in praznik po pozni službi božji in pa po večernicah. V nedeljo, 11. avgusta poromamo k Materi božji na Sv. gore. Vožnja tja in nazaj velja 40 Din. Odhod zjutraj ob 5, vrnitev ob 20.30. Nazaj gredeč obiščemo Rogaško Slatino in za kratek čas se ustavimo tudi v Slovenski Bistrici.

Vurberg. Veseli smo vladnih sprememb, zelo veseli. V prejšnjih letih se je nabralo med našim ljudstvom mnogo upravičenega nezadovoljstva. JNSsarski demokrati in kmetijci so živa nesreča za naš narod. — Hudo so trpeli naši kraji letos radi suše. Otave ne bo mnogo in kruha malo. Nekateri že žanjejo koruzno slamo. Polna pa so jabolka in vinograd obeta lepo trgateg. Bog nas obvaruj šibe ledu, in da dobimo izvoz tega pridelka s pošteno ceno, pa se bo naš kmet že prebil skoz to leto.

Razbor pri Slovenjgradu. Ob krasnem vremenu smo obhajali dan sv. Jakoba na gori Sv. Uršule. Navzočih je bilo šest duhovnikov. Na predvečer so bile pete litanije na čast Materi božji, katere je opravil g. župnik S. Kotnik iz Podgorja. Potem se je razvila lepa rimska procesija po cerkvi in nato s svečkami zunaj cerkve po hribu, kjer se je postavil 7 m visok evharistični križ, ki je viden v širono daljavo. Na eni strani je pomenljiv napis, na drugi pa kelih s hostijo in s sv. imenom. Blagoslovil ga je domači g. župnik Anton Oblak, ki je v priščnem govoru obrazložil pomen sv. križa. Križ je prav lepo izdelal sin cerkvenega ključarja Pavel Pačnik. K tej slavnosti je vabil g. župar Ivan Areh občinski odbor, ki se je slavnosti tudi udeležil. Tako pomenljive prireditve se na tej gori nihče ne spominja. Pri tej priliki je neki svobodomiseln turist pokazal svojo napredno oliko. Ko je šla o priliki blagoslovitve evharističnega križa procesija iz cerkve na hrib med molitvijo sv. rožnega venca, je ta človek norčeval se iz obredov ter med procesijo kadir cigarete. Zahvaliti se ima samo oliki naših mož in fantov, da mu niso izbili cigarete iz njegovih našopirjenih ustnic. Ako se nekateri turistični olikanci ne znajo med vršenjem bogoslužnih obredov vesti kakor je treba olikanemu človeku, naj bi se vsaj vrata planske kočé zaprla, da bi se ne trebalo našemu ljudstvu zgražati nad surovostjo takih naprednjakov.

Jarenina. V tukajšnjih krajih je tako huda suša, da kaj takega niti najstarejši ljudje ne pomnijo. Krompir, koruza, fižol in pomladanski posevki sploh se kar sušijo ter ne bodo dali nobenega pridelka. Tudi ozimina je radi pomladanskega mraza in suše slabo obrodila. Travniki, posebno v hribovitih legah, so popolnoma ožgani; vode primanjkuje povsod; iz drevja izpada listje in tisto malo sadja, kolikor ga je mraz pustil; vinograde radi vročine napada oidij. Kako naj kmet plača davke in vse druge obveznosti, kje naj vzame za obleko, za sol, milo, petrolej itd.? Ubogi kmet!

Sv. Benedikt v Slovenskih goricah. Romarji na Sladko goro pridejo v nedeljo, 11. avgusta k rani službi božji in nato odidejo v procesiji. Pridite v velikem številu!

Sv. Trije kralji v Slovenskih goricah. Praznik Vnebovzetja Matere božje bomo slovesno obhajali v naši romarski cerkvi. V predvečer bo ob 6 pridiga in večernice, v mraku rimska procesija, na praznik sam ob 5 sv. maša ter rana in pozna služba božja. Romarji iz Medžič

Odprta noč in dan so groba vrata.

Jarenina. Nenadoma in nesrečno je končalo 23. julija mlado življenje moža-poštenjaka Ivana Golob iz Poličke vasi. Omenjenega dne je gnal kravo k pripuščanju k veleposestniku Kronvogel Josipu v Vukovskem dolu. Ker gospodarja Kronvogla ni bilo doma, je pripustil bika hlapec, kateri pa bika ni mogel ukrotiti, ker je hud. Napadel je ubogega Goloba ter ga zmrcvaril skoro do smrti. Smrtnoranjenega so prepeljali domov ter takoj poslali po zdravnika v Št. Ilj, kateri je ugotovil hude notranje poškodbe; ob 14 je bil nesrečni Golob mrtev. Hudo nas je zadela vest o nenadni in tragični smrti moža, ki je bil preprost mož, skozinskoz poštenjak in praktičen katoličan. Pogosto smo ga videli pri mizi Gospodovi; v njegovi hiši so se čitali le katoliški listi. Star šele 44 let je zapustil ubogo ženo in otročička v najtežji in najkritičnejši dobi, kar jih je kdajkoli preživljal naš kmet. Pokojnemu Golobu bodi Bog obilen plačnik, nesrečni vdova in otroku pa naše sožalje! — Opisani primer nesrečne smrti je že tretji v naši občini v enem mesecu. Pred 14 dnevi je padla pod voz, kateri ji je zdrobil glavo, Bračkova dekla Alojzija Ungerl v Zg. Jakovskem dolu; pred dobrim tednom je Bog rešil trpljenja Frančiško Rokavec, katera je umrla na posledicah pomanjkanja in zanemarjenja; kot tretji je prišel na vrsto nesrečni Golob.

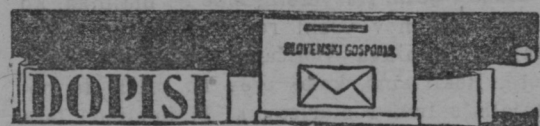
Šmiklavž pri Slovenjgradu. Dne 1. avgusta smo tukaj pokopali najstarejšega kmeta Vinca Smonkar, p. d. Kolarja na Graški gori. Bil je rojen leta 1847, torej je dosegel starost 89 let. Bil je razumen kmet, dober katoličan in vedno zvest našinec, več let je bil tudi cerkveni ključar pri podružnični cerkvi Sv. Helene, in cerkveni dobrotnik. Naj počiva v miru!

Sv. Križ na Murskem polju. Preminul je v Ključarovcih priljubljeni in daleč naokrog znani in ugledni kmet g. Marko Slavič, katerega smo na prvi petek pospremili v zelo lepem in številnem spremstvu k večnemu počitku. Po-

kojni je doživel zelo visoko starost 81 let. Udeleževal se je v raznih naših kulturnih in gospodarskih organizacijah. Bil je soustanovitelj naše domače posojilnice, agilen in spreten delavec v »Kolu vozača in jahača« v Ljutomeru, v dirkalnem društvu, v naših prosvetnih društvih itd. Bil je tih, skromen, a žilav in silno delaven mož. Vse to njegovo zvesto delo pa je bilo vsidrano predvsem v živi veri, saj je bil zgled starejšega katoliškega moža, ki je vršil vzorno svoje verske dolžnosti. Bil je pravi apostol lepega verskega življenja, ki je nad vse ljubil Boga in duhovnike. Pomenljivo je, da se je vršil njegov pogreb ravno na prvi petek meseca avgusta. Na grobu se je rajnega spominjal veleč. g. dekan Josip Weixl, ki ga je naslikal kot vzornega katoliškega moža, ki naj bo za zgled vsem drugim. Poleg številnih sorodnikov, prijateljev, znancev ter faranov so spremljali rajnega štirje gg. duhovniki z g. dekanom na čelu in dva domača gg. bogoslovca. Pri sv. maši in na grobu pa je pel žalne pesmi naš domači cerkveni pevski zbor. Bog mu daj večni mir in pokoj, njegovim zvestim otrokom in sorodnikom pa želimo iskreno sožalje!

Št. Janž pri Velenju. Dne 29. julija smo pokopali znanega in priljubljenega Križnikovega očeta Blaža Arlič iz Prelske. Vkljub starosti 79 let še čvrstega zdravja in poln dovtipnosti, je začel zadnji čas naglo hirati, dokler ni podlegel zavrtni bolezni. Marsikaj grenkega je preстал. Najhuje ga je zadela prerana smrt sina-župnika v Dobrni, Karola Arlič, in tragična smrt sina Ivana v Prilepu. Dva sina pa je moral žrtvovati kruti svetovni vojni. Bil je dvakrat poročen. Zapušča žalujočo ženo in osirotele otroke, ki svojega dobrega in skrbnega očeta ne bodo pozabili. Pogreba se je udeležila velika množica prijateljev in znancev, ki so pokojnika visoko cenili in bili radi v njegovi veseli družbi. Prišel je tudi g. župnik Franjo Urleb iz Dobrne in mu izkazal za dnjo čast in ljubav. Žalujoče naj tolaži ljubi Bog, njegovi duši pa večni pokoj!

Studencih tudi od zunaj popravi. Razdrapano je zidovje na mnogih krajih. Res, nujno potrebno je, da se popravi vsa zunanost cerkve. Nekdaj so Mariborčani in tudi iz okolice kaj radi romali k sv. Jožefu. Bomo mar sedaj pozabili nanj? Obiščite še sedaj to svetišče in pomagajte po svojih močeh, da se bo moglo isto popolnoma popraviti in osnažiti. Pomagajmo oo. kapucinom in studenškimi delavcem, da bodo mogli ocediti svojo cerkev. Delavstvo je revno in — sami ne morejo. Za vsak najmanjši dar: Bog plačaj! Kdor more poslati kaj v

Studenci pri Mariboru. Pristrčno zahvalo je izreklo pred kratkim predstojništvo cerkve sv. Jožefa v Studencih za blage prispevke v svrhu popravila cerkve od znotraj. Toda, pridi, dragi čitatelj teh vrstic in poglej to cerkev tudi od zunaj in rekel boš: Sv. Jožef, patron katoliške Cerkve, pač zasluži, da se njegovo svetišče v

murja, Prekmurja in iz Slovenskih goric, na veselo svidenje!

Stoperce. Na hribu nasproti farni cerkvi je postavil Ignac Vrabič st. krasno kapelico v čast Lurški Mariji v zahvalo za uslišane prošnje v velikih stiskah. Kapelica je dolga 5 m, široka 3.80 m, visoka s stolpom 10 m. V kapelici je oltar, nad oltarjem votlina z 1 m visokim kipom Brezmadežne, ki ga je napravil neki umetnik v Zagrebu. Vsa zidarska dela je izvršil bratranec Ignac Kidrič, vsa mizarska dela pa brat Karel Vrabič. Dne 28. julija ob 16 je bila slovesna blagoslovitev kapelice, ki jo je izvršil domači g. župnik Alojz Pichler. Po blagoslovitvi kipa Brezmadežne se je začel pomikati spreved iz farne cerkve, Marijina družba v belih oblekah je nosila kip. Ob donečih streljih in zvonjenju zvonov, med molitvami, petjem in sviranjem cerkvenih pesmi je procesija dospela do kapelice, ki jo je g. župnik blagoslovil. V nagovoru je g. župnik imenoval kapelico Stoperški Lurd. Z lepimi besedami je pozdravila Brezmadežno petletna vnukinja Citika Kopše. Kapelica je javna ter se sme letno štirikrat opraviti v njej sv. maša.

Sv. Križ na Murškem polju. Društvo Jeruzalemskega osla je imelo eno prejšnjih nedelj svoj občni zbor. Ugotovilo se je, da statistika izkazuje sedaj poletni mnogo več članov ko pozimi. Glede članov se omenja, da so stari mnogo bolj vztrajni in da jih je več ko mladih. Natančna statistika se ne more voditi glede vseh članov. Rednih članov je okoli 60 pri starih, pri mladih pa menda okrog 15—20. Za društveno glasilo se more smatrati »Domovina«. Poročalo se je tudi, koliko gulažev in kislih juh se je pojedlo med mašo, med pridigo pa še več. V političnem oziru je ugotovljeno, da so se vsi člani udeležili zadnjih volitev v narodno skupščino. Z izvoljenim poslancem pa niso zadovoljni. Se jim pač povrača to, kar so pri prejšnjih občinskih volitvah sami storili drugim. Vse na svetu se maščuje. Hujša kazen pa šele pride.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Naša križovska fara je te dni doživela lepo in zelo pomenljivo slavo. Žegnanje na nedeljo po godu sv. Ane (»anijsko nedeljo«) smo letos še posebno slovesno obhajali iz važnih razlogov. Naš domači veleč. g. župnik in dekan Josip Weixl so namreč na to nedeljo obhajali 35 letnico župnikovanja na čelu prelepe križovske fare, ki je naš pod njihovim vodstvom postala močna na duhovno-verskem polju, pa tudi v vseh ozirih zaživela novo življenje. Obhajali pa smo tudi te dni ob enem 35 letnico mašništva mnogoč. prelata in prorektorja slovenske univerze v Ljubljani g. dr. Matije Slaviča, ki je gotovo tudi zaslužil, da se ga je naša fara spomnila ob tem njegovem pomenljivem jubileju, saj je naš rojak iz Bučečevca in znan kot zaslužen mož in visok cerkveni dostojanstvenik širom naše domovine. — Na predvečer anijske nedelje so jubilentoma pred domačim župniščem farani priredili podoknico, ki je bila živ dokaz, kako naša fara ceni svoje velike in zaslužne može, predvsem pa še duhovnike. Pomenljivo je nagovoril oba jublanta preč. g. Juranovič, naš križevski rojak, ki je primerno in srčno čestital obema k jubileju, župljane pa vzpodbujal k še večji ljubezni do svojih dušnih pastirjev. Za njim so še govorili in čestitali obema domači g. župan Skuhala, g. Štuhec Alojz, cerkveni ključar, ki je spregovoril in čestital v imenu faranov v zelo toplih in lepih besedah, za tem pa še g. Štuhec Jakob, načelnik gasilske župe, ki je še prav posebej poudarjal zasluge in delo mnogoč. g. prelača dr. Slaviča za nas Slovence sploš. Vmes pa je donela mila slovenska pe-

sem našega domačega cerkvenega pevskega zbora pod vodstvom preč. g. kaplana Ašiča, ki je na prisotne napravila mogočen vtis. Pa tudi primerne godbe ni manjkalo. Iz Ljutomera so namreč prihiteli na pomoč še godci, 20 po številu, in s tem je bilo vse slavje lepše in slovesnejše. Oba gg. jublanta sta se v prisrčnih besedah zahvaljevala za udano pozornost faranov in bodrila svojce, da se obeh te dni spominjajo v molitvi. — Naslednjega dne, v nedeljo, smo pa v domači cerkvi obhajali cerkvene slovesnosti tako slovesno, kot že dolgo ne. Prav slovesna je bila rana sv. maša veleč. g. dr. Slaviča, ki je imel nato še sam pridigo. Pozno sv. opravilo je enako ob številni asistenci gg. duhovnikov in rojakov križevske fare opravil mnogoč. g. dekan Josip Weixl. — Za vse farane so bile to zelo lepe in Bogu posvečene ure.

Sladka gora. Naši vinski, prej radi suše že porumeneli griči so po zadnjem dežju zopet vzeleneli. Skrbno so obdelani, trte tako obložene z grozdem, kakor že desetletja ne. Če nas Bog tudi še vnaprej obvaruje vremenskih nezd, bo v jeseni toliko sladke kapljice, da bo manjkalo posode, ker tudi sadje lepo kaže. To bogastvo prirode pogledati in obenem k Materi božji na Sladko goro poromati bo gotovo pozelel vsakdo, ki količkaj more. V dneh 12. do 15. avgusta bodo gotovo oživeli ti griči, z vseh strani se bodo bližali romarji z molitvijo in pesmijo na ustnih, s pobožnostjo v srcih. V ponedeljek, 12. avgusta bo že prilika za sv. spoved, zvečer ob 6 pa prva pozdravna pridiga. V torek zgodaj zjutraj spovedovanje, ob 5 se začnejo sv. maše, ob 6 pridiga in peta sv. maša, ob 10 prav tako in popoldne zopet pridiga. V sredo ob 6 zadnja pridiga in že se bodo romarji poslavljali od naše cerkve.

Sv. Jedert nad Laškim. Za prepotrebno Antonovo (Slomšekovo) cerkev v Gornji Rečici so do 1. julija darovali v dinarjih: Lavrina Lovro 50, na svatbi Golouh-Petek 1530, L. J. 1000, Šergan Nikolaj in Helena 2500, Šergan Nikolaj nabranih 6000, Blan Anton 500, Blan Helena 500, Železnik Barbara 175, Golouh Jožef 600, isti nabranih 250, pogrebci Fermeta Franca 300, Ferme Franc 1500, Babič Alojzij 1150, neimenovan 7000, neimenovan 4000, Slomškov častivec 4330, Napret Barbara 100, Košič Veronika 200, Holcman Vinko 100. — Stavbišče s hišo na njem je daroval Golouh Matija, p. d. Sadovšak. Sosedje in drugi Rečičani so dali, lomili, streljali in vozili kamenje, žgali in gasili apno, zravnali zemljišče, vse brezplačno. Tudi vodovod je speljan do stavbišča. Najbolj se trudi za novo svetišče posestnik in ključar župnijske cerkve Šergan Nikolaj. Pripravljalni odbor se priporoča še za nadaljne prispevke, da mu bo mogoče čimprej začeti z delom po nedavno objavljenem načrtu Plečnikove šole. Čekovne položnice: Hranilnica in posojilnica Laško, številka 11738.

Dobrovce pri Mariboru. V Dobrovcah pri Mariboru se bo na praznik Vnebovzetja Marije device, 15. avgusta vršilo letno proščenje v cerkvi, ki je bila slovesno blagoslovljena lansko leto, 4. oktobra. Izvršila se bo tudi blagoslovitev velikega križa v cerkvi. Sveta maša s pridigo ob pol desetih.

Št. Janž na Dravskem polju. V nedeljo, dne 28. julija so se po vsej naši fari vršile prošnje procesije za dež. Vsa fara, mlado in staro, se je zbrala k pobožni molitvi za potreben dež. Ko se je pobožnost v župni cerkvi končala, pa je agitator povabil vse vernike na igro o jezičnem dohtarju. Društvo, ki si lasti prvenstvo vsaj v Št. Janžu, je lepo izrabilo priliko, ko je bilo v bližini zbranih mnogo ljudi. Priditev pač ni bila v skladu s cerkveno po-

božnostjo, temveč se dozdeva, da je šlo najbrž bolj za druge namene, kakor za »ljudsko prosveto«.

Ljutomer. Pri kopanju je v deroči Muri preteklo soboto utonil abiturient ljubljanske gimnazije g. Alfonz Žižek, doma iz Ljutomera. Z žrtvami je s prav dobrim uspehom končal osem gimnazij, morda bi na jesen vstopil v bogoslovje. Bil je idealen, priden in miren fant, z velikimi življenjskimi načrti. Pa je zahrbtna Mura zahtevala njegovo mlado življenje. Blizu Mote se je s svojimi tovariši kopal v Muri. Ni bil izvrsten plavač. Najbrž je zašel v vrtinec, ki ga je potegnil v globino. Danes, ko to poročamo, njegovega trupla še niso našli. Vest o nesrečni smrti priljubljenega dijakka je v vsem okraju vzbudila veliko sočutje z Žižkovo družino. Blag mu spomin! — Sicer smo pa v naši župniji letos prav zdravi. Tako malo mrličev, kakor jih imamo letos, že dolgo nismo imeli. Dosedaj je v naši fari umrlo samo par ljudi, pa je minilo že čez pol leta, dočim smo imeli navadno na leto okoli 90 mrličev. — Gospa Seršenova je pretekli teden obhajala 70 letnico svojega življenja. Bog jo ohrani še nadalje v zdravju in moči, vsem v radost in veselje! — 15. in 18. avgusta se vršijo na Cvenu pri Ljutomeru jubilejne konjske dirke, za katere vlada letos posebno zanimanje, ker Kolo jahačev in vozačev obhaja letos svojo 60 letnico. Razpisane so velike nagrade. Istočasno se vrši v Ljutomeru premovanje konj in razstava ameriških dirkačev. — Staro Prosvetno društvo je zopet dovoljeno. Ker pa smo si medtem ustanovili novo Ljudsko čitalnico, bomo imeli sedaj kar dve društvi. Ljudska čitalnica bo poslovala kot knjižnica in čitalnica v Katoliškem domu, vse ostalo prosvetno delo pa bomo vršili zopet pod naslovom Prosvetno društvo. Saj že veste, da bomo 8. septembra slovesno praznovali desetletnico Katoliškega doma? O tem pa poročamo na drugem mestu. — To nedeljo naredi naša Marijina družba izlet k Sv. Tomažu, seveda, ako bo lepo vreme. Čez kačje grabe in Žerovince bo šla naša pot. Kdor hoče, se nam lahko pridruži. Tomažovčani, na svidenje!

Sv. Križ na Murškem polju. Ob priliki dvojnega jubileja g. župnika Weixla je g. prelat dr. M. Slavič daroval domači cerkvi zelo lep mašni kelih, ki je izdelan v Ljubljani po načrtih g. arhitekta Vurnika. Tudi sledeče društvo je za našo faro zelo zanimivo, obenem pa tudi veselo: kar štirje novi študentje, sami bivši ministranti, se odpravljajo na klasično gimnazijo v Maribor. Sprejemni izpit so že z uspehom položili. Prosil so tudi že za sprejem v knezoškof. dijaško semenišče v Mariboru. Bog daj, da bi rastle v modrosti in v vednosti v čast Bogu in v blagor našega ljudstva. — »Bralno društvo« je zopet vzpostavljeno in že deluje. Urejena knjižnica že posluje ob nedeljah in praznikih. Fantje in dekleta: pridružite se našim vrstam! Za 25. avgust že pripravljamo zelo lepo igro »Moč zvestobe«, na kar že sedaj naše prijatelje mladine in lepih iger opozarjamo!

Sladka gora. Razveselili smo se majnika, ko smo dobili nov vozni red in brali med postajama Ponikva—Poljčane tudi ime Sladka gora. Rekli smo, kako prav bo prišlo to postajališče tudi romarjem, ki bi imeli od tam do cerkve samo dobre pol ure ob lepih nasadih vinske trte. Žal, postajališče še do danes ni otvoreno in tudi ob romanju se vlak tam ne ustavi. Celó z imenom Sladka gora, ki ga je prvotno izbrala banska in železniška uprava, nekateri niso bili zadovoljni in so proti njemu protestirali. Baj je jim uspelo, čeprav je v vseh vozniških redih postajališče imenovala

no Sladka gora. Banska uprava je odločila, naj se postajališče imenuje po najbližjem večjem kraju, ki je na zemljevidu; to pa je ravno Sladka gora. To ime je bolj znano kakor pa Lipoglav in mnogo več ljudi bi prišlo v zapuščeno Sladko goro, če bi postajališče obdržalo to ime. Pred meseci je bil boj radi imena »Majstirovo«. Tudi to ime ni primerno, ampak edino Sladka gora. Upamo, da bodo oblasti to upoštevale in bo ostalo ime, ki so ga prvotno določile.

Frankolovo. Anino nedeljo smo prav lepo obhajali; imeli smo v svoji sredi našega rojaka g. Gregorja Flis, superiorja pri Sv. Jožefu nad Celjem, ki nam je opravil ob 10 sv. opravilo. Kakor vesel oddih pomladi smo sprejeli ob spremembi vlade vest, da je g. dr. Korošec v vladi. Želeti bi bilo, da bi se res začelo drugo življenje. Prosvetno društvo Slomšek bo treba poživiti. Imamo lep društveni dom, tamburice tudi, knjižnico tudi, samo življenja je treba. Združimo svoje moči v to plemenito svrhu! Vso mladino vabimo: Pridite v prosvetno društvo kot člani, ne bo vam žal! Čim lepša vam bo mladost, tem lepši bo tudi poznejši spomin.

Peter Rešetar rešetari.

Največja zanimivost »Mariborskega tedna« je vol na šestih nogah in ostanki JNS, ki so brez glave in repa.

Dobrovoljec Marušič. »Glas naroda« se že 14 dni trudi, da bi dokazal, da je bil g. Marušič dobrovoljec. Mi to radi brez dokazovanja verujemo, da je bil dobrovoljec, ko je bil ban, ko je bil minister, toda danes, danes pa je gotovo — slabovoljec!

Moderno orožje. V šmarskem okraju se pripravlja nov napad. Dobovišek si pusti nohte rasti, da bo tako v smislu svojega programa oborožen. Ogrizek pa si bo sposodil škjarje, ki so dosedaj strigle moja poročila pri cenzuri. Bilo srečno!

Najnovejši program slovenskih mačkovec. Maček je sicer slovenske roduvine, toda je danes Hrvat. Dobovišek pojde sedaj na Hrvaško in bo Hrvate pregovoril, da postanejo Slovenci. Potem bodo naši lukarji zopet lahko mirno po Hrvaškem luk prodajali.

Pevce import export narodni poslanec. Iz ormoškega okraja nam pišejo, kaj naj ta napis pomeni. Import pomeni uvoz, export pomeni izvoz, uspeh tega se imenuje aport, donos. Če slovenski poslanec-opozicionalec vrši import, potem uvaža k nam hrvaško mišljenje, da smo Slovenci samo planinski Hrvatje. Če vrši tudi export, potem izvaža na Hrvaško Puceljevo klobasarenje, s katerim Pucelj za svojo Samostojno išče nove opore. Kak pa bo tega importa in exportu aport — donos — tega danes g. poslanec še ne ve.

Zaupno navodilo za pometanje. Preden se pometi, je dobro poškropiti in malo počakati, da se pri pometanju ne dvigne preveč prahu. To navodilo je dobil g. Marušič na merodajnih mestih in ga je na zaupni seji povedal svojim zvestim prijateljem, ki so to zaupali takoj »Jutruk«. Marušič je sedaj sklenil, da bo v bodoče taka navodila dajal le na nezaupnih sejah, da ne bi kdo zopet »Jutruk« zaupal.

Kaj je s politično stranko? Mi vemo,

da smo že v politični stranki. Hudo pa je to za g. Marušiča in njegove, ki so bili najprej v JRKD, nato v JNS, sedaj pa jim še nihče ni vrat odprl v sedaj nastajajočo politično stranko. Ves zaskrbljen vprašuje, naj vendar pove, če bodo sprejeti. Tem potom jih jaz, Peter Rešetar, oficijelno obveščam, da bodo sprejeti pri zadnjih vratih, kjer bom jaz pregledoval prihajajoče. Sprejemal jih pa bom le po dva in dva, kakor svoj čas Noe razne živali na svojo barko, samo v toliko, da se pač plemo ohrani tudi po tej povodnji, v kateri ti siromaki sedaj tonejo.

Poslednje vesti.

Domače novice.

Slomšekova čaša v mariborskem muzeju. Vodstvu mariborskega muzeja je uspelo, da je kupilo lepo izdelano stekleno čašo, katero je rabil naš svetniški Slomšek. Na čaši je na eni strani Slomšekov grb, na drugi pa v latinščini napis: Anton Martin po božji milosti knez in škof lavantinski. Čaša je prešla iz Slomšekove zapuščine v last pred leti na Češkem umrlega višjega vojnega kurata g. Tajeka, ki je pred vojno dolgo deloval v Mariboru. Od Tajeka je dobila čašo g. Blacha, žena rajnega poveljnika predvojne kadetnice v Mariboru. Gospa Blacha je prodala čašo muzeju, kjer je na vpogled.

Vlom pri mariborskem glavnem kolodvoru. V noči na 5. avgust je bilo vlomljeno pri urarju in zlatarju Srečku Knezerju na Aleksandrovi cesti v Mariboru, v bližini glavnega kolodvora. Vlomilci so predrli v Poševi hiši obok na kleti in skozi odprtino so zlezli v Poševo manufakturno trgovino, kjer so razmetali razno blago. V trgovini g. Poša so izrezali dvojna vrata, ki vodijo h Knezerju, in sicer tako, da so lahko odrgali ključavnico. Knezerju so pobrali ur, zlatnine in srebrnine za 50.000 Din. Knezer je bil zavarovan proti vlomom.

Smrtna nesreča na Dravi se je pripetila v Mariboru 4. avgusta. Nad velikim mostom se je pozibaval v čolnu Rihard Mesner. Zgubil je ravnotežje ter padel v Dravo, ki ga je odnesla.

Trojčke je porodila v mariborski porodnišnici viničarka Rupič iz Haloz. Od trojčkov sta dve deklici in en fantek. Otročki so zdravi, samo mati in oče sta v največji bedi in je dobrodušni javnosti priporočati, da se usmili ubogih trojčkov.

Ljubljanski škof dr. G. Rožman je blagoslovil zadnjo nedeljo na Škrlatici v Triglavskem pogorju 4 m visok železni križ, katerega je postavila organizacija skalašev.

Vlak povozil žensko. Vlak iz Ljubljane proti Vrhniki je smrtno povozil 5. avgusta pri prelazu ceste v Rožni dolini neznano žensko.

Dve smrtne nesreči. Iz Ažbečeve družine v Škofji Loki je smrtno ponesrečil 37 letni sin Vinko, ki je bil uslužben v tovarni. Trčil je z drugim kolesarjem in se tako poškodoval, da je umrl. — V Žabnici pri Škofji Loki je padel 10 m globoko s kostanja 12 letni Hafnerjev sinko in se ubil.

Veliko neurje je razsajalo 5. avgusta nad mestom Kranj na Gorenjskem in okolico. Udari strele so zaneli na par mestih požare.

Karl May — zvezek za avgust, bo izšel zaradi štrajka v tiskarni pozneje. Naša prva skrb je, da izhajajo časopisi, da jih naši cenjeni naročniki dobivajo pravočasno. Knjige bomo seveda po-

zneje v celoti izdali in vse zamujeno nadomestili. — Tiskarna sv. Cirila.

Združenje trgovcev za mesto Maribor razglaša, da bodo trgovine v Mariboru na praznik Vnebovzeta M. D., 15. avgusta, ves dan zaprte.

Novice iz drugih držav.

Vojna Italije z Abesinijo je odgodena po navideznem sporazumu in pomirjevalnem prizadevanju vesil v Ženevi za en mesec. Mesec odmora bodo uporabili Italijani in Abesinci za oboroževanje in ojačenje čet. Italijanska vojska proti Abesiniji šteje 300.000 Italijanov in 100.000 domačinov. Italijani bodo prepeljali v vzhodno Afriko tisoč vojnih letal. Med Abesinijo in Japonsko je bila podpisana pogodba, po kateri so prevzeli Japonci pošiljatev orožja za Abesinijo.

Pobuna na grškem otoku Kreta. Grški otok Kreta, domovina v zadnjem ponesrečenem puču premaganega in na Francosko pobeglega Venizelosa, je doživela zadnje dni pod vodstvom Venizelosovih pristašev nov upor, ki je bil hitro udušen. Vinogradniki in viničarji so se polastili s pomočjo oddelka letalcev glavnega mesta na Kreti. Uporniki pa niso ostali dolgo gospodarji položaja.

Dve železniški nesreči na Francoskem. Dne 4. avgusta sta se zgodili v Franciji dve železniški nesreči. Pri mestu Nancy sta trčila dva potniška vlaka. Ranjenih 30 ljudi, osem hudo. — Blizu mesta Lyon je zadel ekspresni vlak v tovornega. Poškodovani sta samo obe lokomotive, nekateri potniki pa so dobili nekaj prask.

Prireditve.

Sv. Urban nad Mariborom. Za nedeljo, dne 21. julija napovedana slovesnost blagoslovitve našega popravljenega in prenovljenega stolpa se takrat ni mogla vršiti, ker cerkev še ni bila pokrita in so se njeni dobrotniki šele takrat odločili, da jo hočejo kronati z novo bakreno pozlačeno kroglo in pozlačenim križem. Zdaj pa je vse delo srečno končano, stolp je še lepši, kakor je bil, in nad njegovo kovinasto streho se blišči kakor velikanska kepa zlata krogla s pozlačenim križem in novim strelovodom. Solze strahu in groze letošnjega 1. majnika, ko je strela udarila v stolp, se spreminjajo v solze veselja, ko gledamo izvršeno delo. V nedeljo, 11. avgusta se nam bo izpolnila srčna želja. Ob pol desetih se bodo tu gori poleg domačih župljanov in svetokrižarjih sosedov zbrali še drugi mnogoštevilni prijatelji od blizu in daleč in še posebe iz mariborskega mesta. Po slavnostni pridigi bo blagoslovitev ter darovanje v poravnavo velikih stroškov. Slovesna sv. maša nato se bo darovala za vse dobrotnike te cerkve in še posebe njenega stolpa. Kdor pa pozna delo in skrb za popravilo, se bo gotovo še tudi spominjal cerkvenega ključarja Sluga, ki že 30 let zvesto opravlja to službo, in neumornega nabiralca darov ter nekdanjega dolgoletnega njegovega tovariša v tej službi, Antona Maticiča, in tasta Waldhuberjevega Miheta, pos. Hiterja iz Jelovca. Vsi trije obhajajo letos 70 letnico svojega življenja, in vsi, ki jih poznajo, jim želijo še mnogo let zgledno lepega življenja!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Tukajšnja gasilska četa priredi v nedeljo, 11. avgusta po večernicah (ob 15) blagoslovitev svojega prapora. Prapor je prekrasno delo čč. šolskih sester v Mariboru, po najnovšem gasilskem predpisu.

Mala Nedelja. Desetletnico dekliške Marijine družbe namerava župnija malonedeljska proslaviti z duhovnimi vajami za družbenke

od 15. do 18. avgusta, zaključiti pa z marijansko akademijo dne 18. avgusta ob 15 v društvenem domu pod vodstvom g. bogoslovca Miheliča. Na sporedu so lepe pevske in deklamatorične točke, spevoigra »Venčarica« in alegorična igra »Marija Lilijska« v treh slikah. Sodeluje tudi goslarsko-tamburaški zbor. Ker je prireditelj posebne vrste, ker nastopajo nove moči in že dolgo ni bilo nobene prireditve pri Mali Nedelji, vlada za to akademijo veliko zanimanje. Pridite, ne bo vam žal!

Sv. Jurij ob Taboru. Pri nas se bo izvajal film o evharističnem kongresu v Ljubljani, in sicer v soboto, 10. avgusta ob osmih zvečer, v nedeljo, 11. avgusta po prvi sv. maši in popoldne po večernicah.

Smrtni slučaji.

Tezno pri Mariboru. Na Teznu pri Mariboru je umrl v visoki starosti 86 let g. Martin Kumerc iz št. Jurja ob juž. žel. Rajni se je izučil kovaške obrti že leta 1870 pri kovaškem mojstru Gobec Antonu v št. Jurju. Ker pa je liste čase primanjkovalo živinozdravnikov in je za takratne razmere bila v Trstu šolska bolnišnica za živino, se je podjetni in ukazeljni mladi Kumerc podal leta 1871 v to šolo, ki je za tedanje razmere vzgajala podželske živinozdravnike. To šolsko bolnišnico v Trstu je vodil prof. dr. Pleiweis iz Ljubljane, ki je bil tudi državni poslanec na Dunaju kot zastopnik kranjske dežele. Leta 1876 se je Kumerc vrnil v svoj rojstni kraj Sv. Jurij ob juž. žel., kjer je začel izvrševati samostojno svoj živinozdravniški poklic. Kmalu si je pridobil sloves daleč naokrog, posebno, ker je radi svojega blagega srca zelo rad pomagal m »spregledal« pri šibkejših slojih. Ko se je rajni Kumerc radi visoke starosti in bolezni v letu 1930 odrekel svojem poklicu, se je prevelil k svojemu sinu. Toda njegovi prijatelji in domačini so ga težko pogrešali in so do zadnjega hodili še vedno k njemu po nasvete. — Vse svoje otroke je vzgojil v narodnem duhu in jim vcepil veselje do dela in življenja ter jim dal prilike, da so danes v dobrih gospodarskih položajih, razkropljeni po naši lepi domovini, katero je tudi njihov ljubljani in skrbni oče neizrečeno ljubil. Vrlim sorodnikom naše iskreno sožalje, rajnemu Martinu Kumercu pa bo med našim kmečkim prebivalstvom ohranjen najlepši spomin.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Pogosto se oglašala smrt v hiši Faneli Franca, posestnika na Vardi. Zavratna jetika se je prikradla v to hišo ter jemlje s seboj družinske člane drugega za drugim. Leta 1929 je pobrala hčerko Antonijo. Lansko leto februarja je jetika končala nadebudno življenje edinemu sinu Francu, ki je že bolan absolvirval orglarsko šolo v Celju. Že meseca julija mu je sledila ljubljena mati. To leto, 14. maja je umrla stara mati v 90. letu starosti. Hišni gospodar Franc je že eno leto resneje bolehal vseh teh težkih udarcev. Tudi očeta je jetika napadla, dokler ga ni pokosila. Bil je v 59. letu starosti, dober in skrben gospodar, spoštovan od vse okolice, nad vse dober družinski oče, ljubljen od vseh sosedov. »Slov. gospodar« je prihajal v njegovo hišo že mnogo let. Zapušča edino hčerko, ki je omožena v Jurjevskem dolu. Dne 1. avgusta smo ga pokopali, spremljali so ga štirje še živeči bratje, edina sestra ter drugi ožji sorodniki in mnogo znancev in prijateljev. Domači pevci, katere vodi njegov brat, domači organist, so mu zapeli žalostinke doma in ob grobu. Počivaj, dragi France, v božjem miru!

Sv. Martin na Pohorju. Dne 29. julija je umrla po dolgi mučni bolezni, sprevidena s sv. zakramenti, skrbna krščanska gospodinja in članica Uršulinske bratovščine, v 43. letu starosti, gosa Marija Ačko, roj. Leskovar, p. d. Polančeva, posestnica v Kalšah 15. V njeno hišo zahaja »Slov. gospodar« že vrsto let. Pogreb, ki ga je vodil domači g. župnik Zdolšek, je bil 31. julija ob 10 ter se ga je udeležila ogromna množica ljudi. Pred hišo žalosti se je od rajne poslovil g. Pongračič Jožef, ob odprtem grobu pa g. župnik, tukajšnji pevski zbor pa ji je zapel žalostinko. Drago rajno Polančevo ohranimo v spominu, žalujoči družini naše sožalje!

Devina pri Slovenski Bistrici. Dne 28. julija je po dolgi mučni bolezni umrl v 48. letu starosti Hostej Anton, posestnika sin iz Devine, v čigar ugledno hišo zahaja že dolgo časa »Slov. gospodar«. Pogreb se je vršil 30. julija ob 10 na pokopališče Slovenska Bistrica. Vodil ga je g. župnik Šolinc ob asistenci g. kaplana in obilni udeležbi ljudi. Na zadnji poti ga je tudi spremil njegov šef Štigar, tovarnar iz Slov. Bistrice, čigar vrl nameščene je bil skozi 30 let v tovarni kot prvi delavec. Pred hišo žalosti se je od pokojnega poslovil g. Križan, posestnik iz Devine. Ob odprtem grobu pa je spregovoril prisrčne besede g. župnik Šolinc; nato je zapel cerkveni pevski zbor žalostinko »Vigred«. Pokojnemu Tončeku večni mir, žalujoči rodbini naše sožalje!

Nova cerkev pri Celju. Smrt je iz naše srede ugrabila blagega mladeniča Joška Mastnak, dimnikarskega poslovodjo pri g. Zurman v Celju, ki je v 30. letu starosti na svojem rojstnem domu v Secki lepo spravljen z Bogom odšel k njemu po plačilo. Ob žalnih glasovih železničarske godbe iz Celja, ob navzočnosti zastopnikov gasilskih čet iz Celja, Gamberja, Vojnika, Nove cerkve, Vitanja in Dobre ter velikega števila ljudi iz Celja in drugih krajev smo ga spremljali na njegovi zadnji poti na pokopališče, kjer se je v prisrčnih besedah poslovil od rajnega g. dekan Pavel Žagar. Pevci so mu zapeli lepo pesem v slovo. Dragi Joško, na svidenje nad zvezdami! Domačim pa naše iskreno sožalje!

Dopisi.

Puščava. Kakor vsako leto, bomo tudi letos praznik Matere božje dne 15. avgusta prav slovesno obhajali. Letos še prav posebno, ker je cerkev v notranjosti prav lepo prenovljena. Vabimo romarje od blizu in daleč, da pridejo s svojimi težavami pred tron puščavske Matere božje. Kdor bi ne mogel na praznik v

Puščavo, pa naj pride v nedeljo, 18. avgusta, ko se bo vršila enaka slovesnost, kot na praznik sam. Spored slovesnosti je sledeči: Prejšnji dan od 2 naprej sprejem procesij, ki naj se prej javijo. Od treh dalje do 10 zvečer spovedovanje. Spovednikov bo dovolj. Ne bo treba dolgo čakati. Ob 7 zvečer pridiga in pete litanije. Cerkev ostane odprta vso noč. Drugi dan ob petih pričetek spovedovanja. Ob 6 sv. obhajilo. Po sv. obhajilu se izpostavi sv. Rešnjak Telo ter homo molili sv. rožni venec in litanije. Ob 7 pridiga in slovesna sv. maša. Ob 9 tiha sv. maša. Ob 10 pridiga in slovesna sv. maša. Pri jutranji in pozni sv. maši bo darovanje za cerkev, kjer je še veliko primanjkljaja. — Isti spored ostane za nedeljo, 18. avgusta. Častilci puščavske Matere božje, pridite!

Ponikva ob juž. žel. Dne 5. avgusta, na god sv. Ožbalt, je napravil Marijin vrtec iz Žalca in Petrovč — vseh otrok je bilo 172 — pod vodstvom dveh katehetov, enega učitelja in dveh učiteljic izlet na Ponikvo. Po sv. maši, pri kateri so otroci pobožno prepevali, so si ogledali znamenito župno cerkev, Slomškov oreh, podružnico sv. Ožbalt in Slomškov rojstni dom. Od tam so poromali v Zaverše k Materi dobrega sveta, kjer so imeli večernice. Otroci so bili zelo veseli krasnih svetišč in lepih krajev Slomškovih mladosti. Prav tako pa so bili tudi Ponikovljani veseli dobrih otrok, vzgojevanih po Slomškovih načelih. Bog čuvaj dobre savinjske otroke in njihove blage voditelje!

Dr. Jože Flajs, specialist za notranje bolezni, ordinira v Celju, Kovaška 3, I. (v hiši davkarije. 771

MALA OZNANILA

Izrabite polovično vožnjo ter obiščite »Novo starinarno«, Koroška cesta 3. Tam dobite veliko ostankov, cajga, delena, belega platna, volneno blago, lepe flanelne meter od 4 Din, moške srajce, obleke, čevlje, moško kolo 280. 778

Pozor! Dobra viničarija! Rabim viničarja s 5 do 6 delovnimi močmi. Ivan Baumgartner, posestnik, Sv. Marjeta ob Pesnici. 775

Dva mlajša dijaka sprejme v skrbno nadzorstvo: Verzela, Koroška cesta 43. 776

Romarjem k Sv. Roku v Šmarju pri Jelšah se priporoča gostilna Gajšek. Solidna postrežba in nizke cene. 777

Ali se hočete revmatizma, profina iznebiti?

Trganje in zbadanje po udih in sklepih, otekli udje, skrivljene roke in noge, trganje, zbadanje in ščipanje po raznih delih telesa, pa tudi slabost oči so čisto posledica revmatizma in bolečin v kosteh, katere je treba odpraviti, ker se sicer bolečine še stopnjujejo.

Nudim Vam

763

zdravilno, sečno kisline raztvorjajoče, presnavljanje in izločevanje pospešujoče **domače pitno zdravljenje**, ki se na umeten način popolnoma prirodno sestavlja iz blagodejnega zdravilnega vrelca, ki ga je dobrotljiva mati priroda poklonila za blagobit bolnemu človeštvu. Pišite mi takoj, pa dobite popolnoma

brezplačno in poštine prosto

poučno razpravo.

Nabiralno mesto pošte:

Ernst Pasternack, Berlin S.O., Michaelkirchplatz 13, Abt. H. 288.

Ženski svet

Materinstvo.

Vsaka mati mora posvetiti vso skrb in nego svojemu zdravju, zlasti v času nosečnosti, ko se ustvarja v njeni notranjosti novo življenje. Marsikatera mlada žena niti ne pozna nevarnosti, katerim je izpostavljena ona in otrok radi neprevidnosti in nevednosti. Zlasti pa je tedaj oteženo življenje naši kmečki ženi, ki mora delati tudi v tem času. Opravlja naj le lažja dela in se izogiblje vsakega težkega vzdigovanja, ki povzroča splav. Lažje delo v gospodinjstvu in dosti gibanja na svežem zraku je pa priporočljivo, ker izboljšuje tek in prebavo. Noseča žena pa potrebuje krepke in redilne hrane, da si nabira moči za porod. Ogiba naj se preveč kislih, slanih, sploh dražljivih in težko prebavnih jedi ter alkohola.

V prvi vrsti pa mora gledati žena na čistoto telesa. To namreč vpliva na zdravje otroka in utrjuje ter sveži mater. Zato naj se mnogo umiva in če mogoče tudi koplje. Varovati pa se mora pri tem prehlajenja.

Vse težkoče, ki so v zvezi z nosečnostjo, bljuvanje, različne bolečine, razdražljivost in občutljivost ter še mnogo drugih težkoč je treba prenašati voljno s tolažbo, da ne bo dolgo tako. Prenašalca, jeza in razdražljivost zlasti v prvem času nosečnosti, ko so tudi težave največje, slabo vplivajo na dete, z dobro voljo pa se prenese vse.

Tudi drugi člani družine bi morali upoštevati stanje noseče žene, ji pomagati ter biti z njo dobri in prijazni. Zlasti pa je tu mož, ki lahko ženi življenje slajša ali pa ji ga neizmerno teži. Zaveda naj se, da s svojo uvidevnostjo in dobroto ne pomaga samo ženi, temveč tudi svojemu otroku, katerega si gotovo želi zdravega, močnega, da mu bo v ponos in zadovoljstvo.

Razumljivo je, da živi mati tudi v strahu in skrbi, kakšen se ji bo otrok rodil. Res, da nobena izmed nas ne more vedeti tega naprej, a nesmiselne so vse mogoče predstave o napakah otrokovih, ki mater le begajo in plaše. Mati naj pričakuje otroka s hrepenenjem in ljubeznijo. Veseli naj se, da ga bo zagledala zdravega, močnega in lepega. Tako mišljenje materino namreč močno vpliva na razvoj mladega bitja. In če tarejo mater materialne težave, naj jih skuša vsaj v tem času pozabiti. Zaupa naj v voljo božjo in naj se zaveda, da je Bog tisti, ki vodi človeško življenje. Z jasnim pogledom v bodočnost se mora žena bližati največjemu trenetku njenega življenja, rojstvu novega človeka.

Vrt v avgustu.

Na vrtu nadaljujemo delo iz prejšnjega meseca, posejemo endivijo, konec avgusta in v začetku septembra motovilec, da ga imamo za jesensko rabo. Endivijo tudi presajamo in prav tako tudi glavnatu solato za pozno jesen. Paradižnike privezujemo in odstranjamo zalistnike. Zdravih listov ne smemo obrezovati, ker s tem rastlini škodujemo. Rudninske snovi, ki jih prejema iz zemlje, gredo iz korenin v liste, kjer se spremenijo v škrob in sladkor in šele potem pridejo v plodove. Če liste odtrgamo, plodovi sicer prej pordeče, a so zato prikrajšani na redilnih snoveh. Odstranjujemo samo orumenele liste.

Ta mesec cepimo tudi vrtnice in presajamo vrtnice nageljne in mačehe. Pripravljamo po-

taknjence pelargonij. Razmnožujemo tudi vrtnice jagode.

Sadna mezga ali marmelada.

Ker sadje človeškemu organizmu izredno prija, in ker je obenem tudi poceni prehrana, ga skušamo uporabiti na najrazličnejše načine. Tudi predelavanje v mezgo je danes precej razširjeno. Naše kmetijske gospodinje se tega načina še ne poslužujejo, kakor bi bilo želeli, in to zaradi tega, ker je treba za to konserviranje precej sladkorja, ki je za sedanje razmere veliko predrag. Vendar pa se da sadje vložiti tudi brez sladkorja. S sladkorjem sadju okus sicer izboljšamo in povečamo hranilno vrednost. Lahko pa sadne konzerve osladimo šele, preden jih uživamo. Storititi je treba to le toliko prej, da lahko kislina sladkor pretvori.

S konserviranjem sadja preprečujemo delovanje glivic, ki povzročajo, da sveže sadje gnije, vkuhamo pa plesni, da sadni sok kipi in se potem skisa. Te glivice, katerih seme so trosi, so v sadju samem, v zraku in sploh na vseh predmetih, ki pridejo s sadjem v dotiko. Živeti pa ne morejo brez vode.

Če pa sadju odvzamemo vodo, glivice ne morejo delovati in sadje lahko ohranimo. To storimo, če sadje posušimo ali ga vkuhamo kot kompot ali mezgo.

Za mezgo mora biti sadje dobro zrelo. Lupiti ga ni treba, le debelejšje sadje razrežemo. Nato ga damo kuhat. Na dno posode vlijemo prav malo vode, toliko, da se sadje ne pripali, ker da kasneje samo dovolj vode od sebe. Ko se zmehča, ga pretlačimo skozi sito in s tem ločimo meso od koščic, pecljev, kože itd.

Sadja ne smemo kuhati v pocinkani posodi, ker sadna kislina cink razjeda in sadje prevzame neprijeten okus ter je tudi zdravju škodljivo. Za ta namen uporabljamo železno in emajlirano posodo. Kuhati ne smemo pri veliki vročini, ker se mezga rada pripali, če tudi jo mešamo. Ako napravimo mezgo dovolj gosto (kot strjena mast) in če jo še gorko napolnimo v posode, ki jih zavežemo s pergamentnim papirjem, se nam ohrani zelo dolgo. Dobro je tudi, če posode z marmelado postavimo v vročo peč, da se na površju naredi trda skorja in šele potem zavežemo.

Ni pa potrebno, da kuhano sadje pretlačimo. Tudi to delo si lahko prihranimo in sadje razkuhamo v kašnatu mezgo. Kuhamo tako dolgo, da se močno zgosti. S tem izparivamo vodo in onemogočimo škodljivim glivicam možnost nadaljnega življenja. Najboljša mezga, pripravljena na ta način, je češpljeva in jabolčna.

Marmelado lahko pripravimo iz mešanega sadja. To storimo takoj, ko damo mešano sadje kuhat ali pa zmehčamo pripravljene vrste mezg. Posode z mezgo postavimo na suh in hladen prostor.

Steriliziranje sadja.

Lahko pa vložimo sadje tudi na ta način: Dobro oprano in obrisano sadje položimo v steklene posode, prav tesno in čisto do vrha. Steklenice zapremo tako trdno, da zrak nima dostopa do sadja. Najbolj so priporočljive steklenice, pri katerih imajo pokrovci gumijaste obročke. Steklenice postavimo v večji lonec, katerega napolnimo z vodo, ki naj sega skoraj do vratov steklenic. Vodo razgrejemo do 75

stopinj Celzija. Če nimamo toplomera, dokler ne zavre. Nato pustimo steklenico v vodi še pol ure. Na ta način zamori vročina glivice v sadju. Čez pol ure vzamemo steklenice iz lonca ter pustimo, da se ohladi. Če so dobro zaprte, se nam sadje ohrani lahko več let.

Tako lahko konserviramo tudi karfijola, grah, fižol, paradižnike, le da moramo sterilizirati eno do poldrugo uro. Po enem dnevu pa moramo sterilizacije zopet ponoviti, a to pot samo za pol ure. Zelenjadi moramo priliti tudi toliko slane vode, da sega čez polovico steklenice.

Konserviranje sadja s sladkorjem.

Brusnice.

To so drobne rdeče jagode, ki imajo zelo rezen okus in dozore v avgustu. Kot kompot so zelo okusne. Lahko pa jih tudi vkuhamo in vložimo v steklenice, da jih uporabljamo pozneje.

Za vkuhanje je treba brusnice dobro prebrati. Nato jih operemo in precedimo na cedilu. Natresemo jih za prst na debelo v lonec, nato potresemo s sladkorno sipo, vložimo spet brusnice, nato sladkor itd. Za 1 kg brusnic je treba pol kilograma sladkorja. Pridenemo še košček cimeta, par nageljnovih žbic in eno osminko rdečega vina. Vse skupaj kuhamo 10 minut, dokler se brusnice ne razpočijo. Kozarce razgrejemo in še gorke brusnice vložimo vanje. Ko se ohladi, zavežemo kozarce s pergamentnim papirjem, ki ga prej zmočimo in zbrišemo, da postane mehkejši.

Marelična mezga.

Razpolovi marelice in jim odstrani koščice. Duši jih, dokler se ne razkuhajo. Nato jih pretlači skozi sito. Prideni toliko sladkorja, kolikor mezga tehta, in jo skuhaj.

Kuhaj vse mezge v čisti posodi in jih mešaj z novo leseno žlico. Ker se rade pripalijo, je dobro, če postaviš lonec z mezgo v kako večjo posodo vrele vode in tako kuhaš. Mezga je kuhana, kadar se strdi, če jo daš malo na krožnik. Ko se nekoliko ohladi, jo daš v kozarce, ki pa jih zavežesh šele, ko je mezga že mrzla.

Kot kompot

pripravi breskve in marelice tako-le: Zrele, a še trde breskve olup, odstrani koščice in jih razreži na štiri dele. Vloži jih v kozarce in polij s sladkorno raztopino (na 1 l vode skuhaj 1 kg sladkorja in uporabi za 1 kg sadja pol kilograma sladkorja) ter jih kuhaj (steriliziraj) v sopari 15 minut.

Konserviranje paradižnikov.

1. Zrele paradižnike operemo in jih očistimo pecljev. Razpolovimo jih kar z roko in jih damo dušiti. Ko se zmehčajo, jih pretlačimo, damo v steklenice in steriliziramo pol ure. Uporabljamo jih za juhe, omake in prikuhe.

2. Drobne zrele paradižnike obrišemo, vložimo v široke kozarce, zalijemo s prekuhanim in zopet ohlajenim kisom. Na vrh damo lahko za prst olja in steklenice dobro zavežemo.

3. Lepe, a še trde paradižnike razpolovimo, jih zložimo v kozarce, katere dobro zavežemo s pergamentom in kuhamo v sopari pol ure.

Kumarice v kislu.

Majhne kumarice operi, dobro nasoli ter jih pusti v soli 24 ur in jih nato obriši, nakar jih trdo vloži v kozarec, vmes pa nekaj listov vinske trte in janeževih listov, kako zeleno papriko ter par kosov čebule. Zalij kumarice s hudim, prevretim in ohlajenim kisom. Da se ne bodo dvignile, zatakni pod vrhod navzkriž dve paličici, nalij za prst olja in zaveži

Karl May:

Zaklad v Srebrnem jezeru.

(Dalje.)

Tudi na videz mrtev tramp je namreč šinil pokonci, upal je, da mu ne bo težko uiti, ker so vsi gledali samo za cornelom. Pognal se je mimo ognja, pa prav v tistem trenutku je v silnem skoku priletel tudi Old Firehand čez plamen in trčil v njega. Zgrabil ga je, dvignil in treščil ob tla ter zaklical tovarišem:

»Zvežite ga! Pa počakajte!«

In spet je planil za cornelom, ki je bil že blizu roba jase. Dvignil je puško k licu.

Toda trdo za beguncem je hitel Droll, ga zakrival in bil strelu napoti. Zaman je iskal Old Firehand priliko za varen strel.

Cornel je bežal za življenje, pa Droll bi ga bil dohitel, da ga ni ovirala dolga, mahedrava suknja, ki je bila za tak let zelo nerodna. Jezno je vržal Old Firehand puško v stran, izdril samokres in se tudi sam pognal za cornelom.

»Stojte — stojte —!« je klical Drollu.

Pa Droll se ni zmenil za klicanje in cornel je izginil v temi med drevjem.

»Stojte vendar, Droll, stojte za božjo voljo —!« se je jezil Old Firehand. Le tri korake je še bil za njim.

»Moram ga imeti — moram!« je z prevpitim glasom sopol Droll in šinil med drevje.

Old Firehand je obstal, zamahnil z roko za njima, se vrnil k ognju pa sedel, kot da se nič ni zgodilo.

VIII.

Načrti.

Začudeni so ga gledali drvarji.

»Sami se vračate —?« je vprašal stari Missourijec.

Old Firehand je skomizgnil.

»Hm —! Kakor vidite!«

»Ga ni bilo mogoče več prijati —?«

»Prav lahko bi ga bil prijel, da mi ni prišel vmes ale preklicani tramp!«

»Škoda —! Glavo bi stavil, da je tisti, ki ga že leta iščem —. In prav on nam je ušel —!«

»No, — najmanj se smete pritoževati vi, Blenter, da je ušel!«

Osupel ga je gledal.

»Zakaj vprav jaz —?«

»Ker ste vi krivil!«

»Jaz —?« je zategnil užaljen. »Ne razumem —! Spoštujem vas, sir, in cenim, pa razložiti mi le morate, kako mislite!«

»Ne bo težko razložiti.«

Kdo je preiskal mrtvega trampa, ki je prejle oživel kar iznenada?«

»Jaz.«

»Pa ste mislili, da je mrtev! Kako se more takle izkušen rafter in lovec, kakor ste vi, kako se more, pravim, zmotiti ter pogledati živega človeka za mrtvega —?«

In kdo mu je izpraznil žepe in pobral orožje?«

Rafter je bil v hudi zadregi.

»Tudi jaz.«

»Nož ste mu pa pustili!«

»Saj ga ni imel!«

»Skril ga je. Saj ste videli, da je imel cornel nož, ko je pobegnul. Dovolj visoko ga je dvignil! In kdo mu ga je dal?«

»Hm —!«

»Navidezno mrtvi tramp! Prej pa mu je še prerezal vezi na nogah.«

Žalosten je gledal Blenter.

»Mislite, da je bilo res takó —?«

»Sami ga vprašajte! Tamle ležil!«

Blenter je sunil trampa z noge in ga z grožnjami prisilil, da mu je odgovarjal. Vse je priznal.

Stari drvar se je grabil za lase, ves nesrečen stopal gori in doli ter godel:

»Samega sebe bi oklofotal —! Taka neumnost se v Zedinjenih državah še ni pripetila —! Sam sem vsega kriv —! Iščem ga leta in leta, in ko ga nazadnje najdem, mu sam ponudim priliko, da uide —!«

»Da je res tisti, ki ga iščete, je sam dokazal! Mirno bi bil počakal, da mu pogledamo nogo, če bi ne imel na njej brazgotine! Radi dolarjev se ni bal. Sam dobro ve, da ga radi tiste tatvine ne smemo in ne moremo kaznovati, po postavah prerije bi ga moral inženjer sam tožiti.«

Tudi Droll se je vrnil. Slabe volje je bil.

»No —?« ga je zbodel Old Firehand. »Ga imate —?«

»Ne!« je zagodrnjal.

»Pa ste dirjali za njim, da vas je komaj dohajala vaša mahedrava halja!«

»Daleč sem tekel za njim, se zaletel v pol tucata dreves pa obstal in poslušal. In ker nič ni bilo slišati, sem se vrnil. Predaleč je že bil.«

Old Firehand je cenil čudaškega lovca, ne bil bi ga rad osramotil pred rafterji, prizanesljivo se mu je nasmehnil in dejal:

»Ali niste slišali, kaj sem vam nekajkratizaklical?«

»Tisto sem seveda slišal.«

»No, — zakaj pa niste obstali?«

»Za vsako ceno bi bil rad dobil lopova.«

»Pa ste letali po gozdu za njim?«

»Kaj pa bi naj bil storil —?« je godrnjal Droll.

»Bi mar naj bil on letal za menoj —?«

»Seveda ne!« se je smejal Old Firehand. »Ampak če mislite koga v gozdu prijati, ga morate videti ali pa vsaj slišati. Videli ga niste, ker je tema, slišali pa tudi ne, ker je šum vaših skokov in klopotanje vaše ohlapne sukne glušilo njegove korake.«

Droll je zazijal.

»Tisto je seveda res —! Obstal bi naj bil —?«

»Seveda!«

»Hm —! Kdo vas naj razume —! Če obstojim, mi zbeži pa lahko vso večnost stojim v gozdu in čakam na njega —. Ali pa mar mislite takó, da bi se bil sam in prostovoljno vrnil in se podal v moje naročje?«

»Tisto ne. Navihan lopov je in ne vem, kaj bi stavil, da vobče ni bežal daleč. Skrnil se je blizu gozdnega roba za drevo in vas lepo mirno pustil mimo.«

Še huje je zijal Droll.

»Kaj —? Kakó —? Mimo —? Čujte, če je res, kar pravite, sem seveda največji osel, kar jih hodi po državah!«

»Prav gotovo je taka!«

In zato sem vam klical, da obstojte. Legli bi bili v gozdu in poslušali trdo ob tleh. Gozdna tla bolje prevajajo zvok ko zrak, slišali bi bili njegov korak in si iz zvoka preračunali smer, kam beži. In če je, kakor sodim, res obstal, bi ga bili zalezovali in prijeli. Saj v zalezovanju ste mojster, to dobro vem!«

»Bi rekel —! je dejal Droll potolažen. »In — hm! Če razmišljam o vaših besedah, se mi zdi, da ste čisto prav povedali —. Neumnost sem zagrešil, zelo veliko neumnost —!«

Ampak saj se bo dala popraviti? Kaj mislite, sir?«

»Mogoče. Pa lahko ne bo.«

Počakali bomo pa jutri ob svitu poiskali njegovo sled. Če jo najdemo, ga najbrž še dohitimo.«

»Zasledovati ga mislite, sir?« je vprašal Blenter.

»Vsekakor. Droll in Fred ga iščeta, kolikor sem slišal, pa tudi vi. In tudi naša lastna varnost zahteva, da ga ne smemo pustiti izpred oči. Skušal se bo maščevati za odrezane uhlje in za poraz.«

Sodim torej, da pojdemo za njim. Najbrž bo zbežal globlje na zapad in tja smo tudi sami namenjeni. Ne bom zašel daleč s poti, če grem za njim.«

»Sir,« je dejal Blenter proseče, »ali se vam smem pridružiti?«

»Zelo bi me veselilo!« je prijazno sprejel Old Firehand ponudbo.

(Dalje sledi.)

Prepozno.

Leta 1922 je izginil dr. Jurij Hillgrasse, ki je deloval na severno-ameriškem vseučilišču v Los Angelesu, brez sledi iz svojega stanovanja. Brez prave pameti je blodil okrog po Ameriki in se je končno zatekel v majhno mestoce Utica v državi Njujork. Tamkaj se je preživljal z beračenjem, dokler ni podlegel leta 1925 pljučnici. Nikdar se ni mogel več spomniti, kako in kaj je bilo z njim v prejšnjem življenju, ko je bil pri pameti. Šele pet let po njegovi smrti je odkril odvetnik njegovega očeta, kaj je postalo iz sina. Ta advokat je zmešanega profesorja leta 1923 iskal zaman po celem svetu, da bi mu predal lepo dediščino tri četrt milijona dolarjev.

2000 ur navije vsak dan

Na vseučilišču v Njujorku obstoja znamenita Jamesa Arthura zbirka raznih ur. Dolžnost profesorja D. W. Heringa je, da navije vsak dan 2000 ur.

772 različnih vozlov

za uporabo in nakit zna zavezati stotnik I. N. Patton v Miami na severnoameriškem polotoku Florida.

105 let star možki dolarski milijonar.

Te dni je podeloval 105 letni Irec okrog en milijon dolarjev, katere mu je zapustil oddaljeni sorodnik, ki se je bil izselil pred davnimi leti v Združene ameriške države. Slučaj omenjene dedščine je vzbudil v domovini srečnega dediča največje zanimanje. Vse je bilo radovedno, kaj neki bo počel nad stoletni starček s tolikim denarjem. Ko so ga vprašali, kako in kaj bo z njim, ker je postal milijonar, je odgovoril: »Živel bom zanaprej, kakor sem doslej. Pil bom kislo mleko, jedel črni kruh in vsak dan bom napravil daljši sprehod, da mi kosti povsem ne zarjavijo. To je edino pametno, kar zamorem ukreniti z milijonsko dedščino.«

Frgovski učenec s primerno šolsko izobrazbo, nerazvajan, zdrav, pošten, marljiv se išče. Postržin, Maribor, Pobrežje, Gosposvetska cesta 56. 762

V bližini Poljčan prodam posestvo: nova stanovanjska hiša s štirimi sobami, vežo in kuhinjo, pod hišo obokana klet z velikim gospodarskim poslopjem, 16 juh skupnega zemljišča pri hiši. Cena 75.000 Din, potrebno 40.000 Din. Posega Franjo, Laporje pri Slovenski Bistrici. 752

Kdor želi kupiti ali prodati posestvo, naj se oglasi pri Grošl Jožef, Sljvnica pri Mariboru. 764

Inteligentko do 28 let, hčerko posestnika, sprejemem za vodstvo desetoralnega posestva ob mestu. Ponudbe na upravo »Slov. gospodarja« pod »Zmožna gospodinja«. 765

Zakonca brez otrok sprejmeta učenca meščanske šole v vso oskrbo. Slamnik, Ciril in Metodova ulica 6, Studenci pri Mariboru (četrt ure iz mesta). 767

Arondirano posestvo 11 oralov, njive, travniki, sadonosnik in gozd, z dobrim gospodarskim poslopjem in inventarjem, za 92.000 Din. Zraven ležeče posestvo z njivo, sadonosnikom, gozdom, gospodarskim poslopjem in mlinom na dva tečaja, pa za Din 67.000 — prodaja Majcenič Janko, Sv. Marjeta ob Pesnici. 768

Zlatnike 10 K Din 150, srebrne krone Din 2.75 plača Ignac Jan, urar v Gradu, Maribor. 766

Kupim hišo v Mariboru ali Celju, ali malo posestvo blizu cerkve. Ponudbe K. Žumer, Pivara Seper, Osjek. 769

Višješolec humanistične gimnazije, ki ima interes pomagati dijaku pri učenju, dobi separatno sobo s prosto lučjo in zajtrk. Malči Lovec, Maribor, Glavni trg 4. 773

Sprejme se dekla z dobrimi spričevali za vsa domača dela. Alojzija Elšnik, Sv. Peter pri Mariboru. 772

Kupim malo posestvo pri Mariboru. Ponudbe upravi »Slov. gospodarja« pod »Penzionista«. 774

Zahtevajte povsod
»Slovenskega gospodarja«!

Sprejem majerja. Štirje ljudje. Šuman, Sv. Marjeta ob Pesnici. 760

Proda se moški šivalni stroj. Mayer, Smetanova ulica 46. 757

Ivan Kacin, tvornica orgel in harmonijev, Domžale-Ljubljana, dobavlja harmonije od 2200 Din za pevška društva, šole in cerkve. Pianini od 10.000 Din. Zahtevajte cenik! 736

Možna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 Din. Dnevna razpošiljatev, Drogerija Ivan Pečar, Maribor, Gosposka ulica 11. 618

Bodarskega pomočnika sprejme takoj v delo, pri prosti vsi oskrbi, Fran Repič, sodar, Ljubljana.

Blago za zavese
po 4 Din 536

v TRPINOVEM BAZARU.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Galiciji pri Celju bo v nedeljo, 18. avgusta ob pol osmih zjutraj v uradnih prostorih z običajnim dnevnim redom. — Načelstvo.

Iščem službo klapca. Reich Boštjan, Dobrovce št. 31, p. Hoče. 759

Kmetovalci pozor! Ob priliki »Mariborskega tedna« si oglejte razstavo v obrtnem oddelku moje najnovejše razložljive sadne in grozdne mlinke. Jožef Kodrnes, strojno ključavničarstvo, Maribor, Kraljeviča Marka ulica 13 v Melju. 758

Cirilova knjigarna

v Mariboru

nudi vedno najnovejše knjige:

Uloga Drago: Crawl prsno in hrbtno plavanje, Din 10.—

Dravska banovina Jugoslavija (album z naših gora), Din 30.—, na boljšem papirju Din 40.—

Undset Sigrid? Kristina Lavransova hči, katere III. del je pravkar izšel, broš. Din 85.—, vez. Din 95.—

Trsn izbor in vinski tipi za dravsko banovino, broš. Din 3.—

Naš kruh, evharistična izpoved inteligence, kart. Din 12.—

Presveti zakrament, premišljevanja o Gospodovi pričujočnosti v presvetem Rešnjem Telesu, broš. Din 16.—

Kalinšek: Slovenska kuharica, najnovejša izdaja vez. Din 160.—

Humek: Sadje v gospodinjstvu, kratek navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi, broš. Din 42.—

Milčinski: Humoreske in groteske, broš. Din 45.—, vez. Din 60.—

Bolečinam v nogah recite: Zbogom!

Poizkusite
to enostavno
domače sredstvo

3
MINUTE
POZNEJE

Evo, enostavnega in cenenege domačega sredstva, da se za vedno rešite najhujših težav in bolečin v nogah. Pomočite noge v toplo vodo, kateri ste dodali toliko Saltrat Rodella, da je dobila videz neposnetega mleka.

Saltrat Rodell vsebuje 10 različnih zdravilnih soli, ki se nahajajo v znamenitih svetovnih radioaktivnih vrelcih. Ta močna zdravilna kopel odpravlja v 3 minutah najhujše bolečine nog. Otekline izginejo. Iz ranjenih in vnetih rok izgine vnetje takoj. Ozeblina nič več ne srbijo in ne skelijo ter se naglo zacelijo. Ta s Saltratom nasičena voda, podobna mleku, odpravi bolečine na čudovit način ter omehča tudi kurja očesa in žulje tako, da jih lahko s koreninami vred odstranite.

Saltrat Rodell se prodaja ob jamstvu v vseh strokovnih prodajalnah.

„Slov. Gospodar“ stane :

celoletno Din 32.—

polletno Din 16.—

četrtletno Din 9.—

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru, Koroška c. 5

IV. mariborski teden

3. do 11. avgusta 1935

Revija nacionalne produkcije. - Tekstilna razstava, splošna industrijska, velika obrtna, umetniška, vinska, vrtnarska, fotoamaterska, propagandna, turistična i. t. d.

3. do 4. avgusta mednarodni plesni turnir in III. drž. razstava čistokrvnih psov. 701

9. do 11. avgusta plavalne in skakalne tekme na Mariborskem otoku.

50% popust na železnicah od 1. do 15. avgusta 1935.

Kupujte pri naših inserentih!

Manufakturna in modna trgovina, industrija odej in perila

Franc Dobovičnik, Celje, Gospodsk
ulica št. 15

naznanja ponovno znižanje cen vsemu manufakturnemu blagu.
Zaupajte, da kupite tu najcenejše. Sveže blago, poštna mera, nizke
cene — za to Vam jamči dober glas trgovine. 640

**Vsi, ki potujete,
ne pozabite na
novi vozni red!**

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej D 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:
TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospodsk-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Inserirajte v Slovenskem gospodarju

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R

Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I 167
V L J U B L J A N I

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. **GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR** Loška ulica 10

 K R A J E V N I Z A S T O P N I K I V V S A K I F A R I !

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpeli nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.